

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วน

ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี

สำนักหอสมุดกลาง

โดย
สุนิสา ฮวบกอง

การศึกษาอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

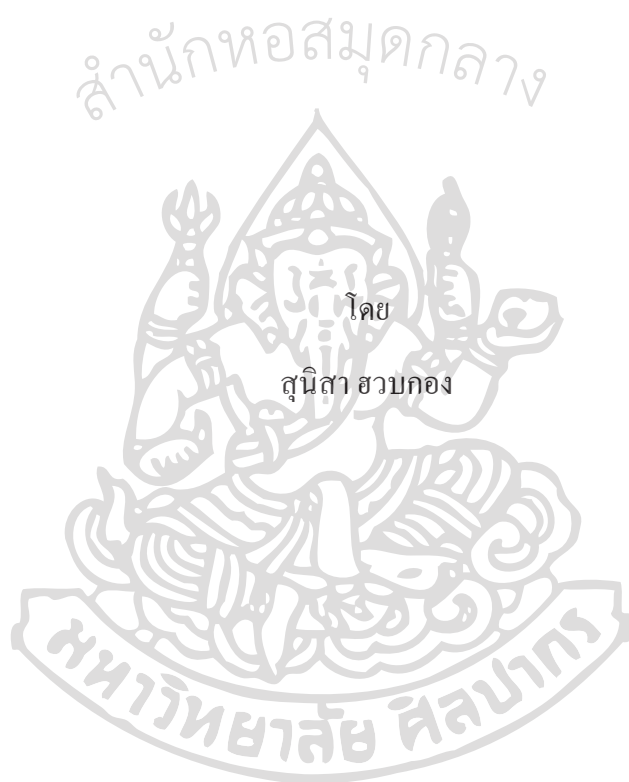
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วน

ตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี

การศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

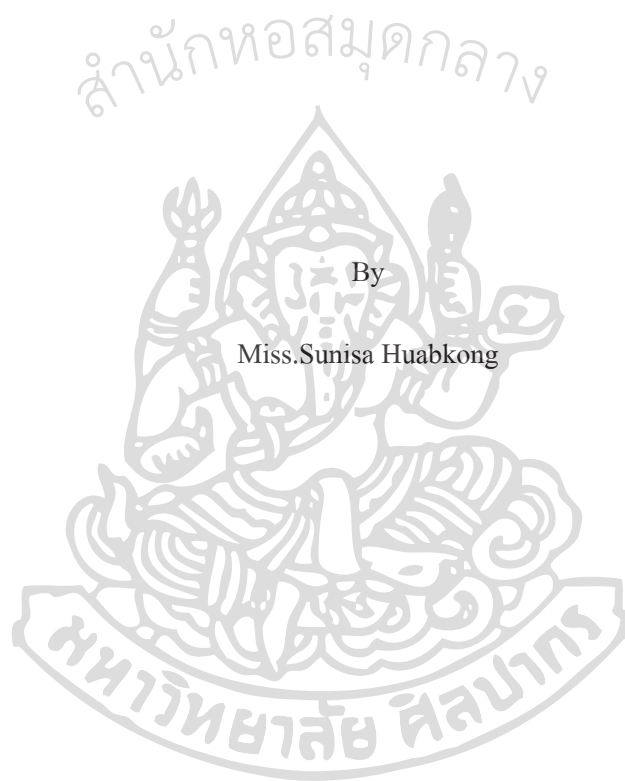
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร

PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE LOCAL DEVELOPMENT OF NONG KAM
PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION, NONG YA SAI DISTRICT,
SUPHANBURI.

A Lndependent Study in Partial Fulfillment of the Requirements for the Degree

Master of Public Administration

Graduate School, Silpakorn University

Academic Year 2013

Copyright of Graduate School, Silpakorn University

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร อนุมัติให้การศึกษาค้นคว้าอิสระเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี” เสนอโดย นางสาวสุนิสา ฮวบกอง เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปานใจ ธารทัศนวงศ์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ

รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา

คณะกรรมการตรวจสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ

ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. นพดล เหลืองภิรมย์)

...../...../.....

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน)

...../...../.....

กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา)

...../...../.....

ชื่อการศึกษาสั้นกว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบล
หนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้ศึกษา นางสาวสุนิสา ฮวบกอง รหัสนักศึกษา 55603319
ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 383 คน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถามสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า t-test และการทดสอบค่า (OneWayAnova)

ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุดเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน และด้านการติดตามประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง และการพัฒนาท้องถิ่นผลการวิจัยโดยภาพรวม อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง ด้านเศรษฐกิจและการคลัง ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหารและด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง (2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ และประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม

และทรัพยากรมนุษย์ และประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจและการคลัง และประชาชนที่มีอาชีพต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 จำนวน 7 ด้าน คือ ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหา ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน ด้านการเมืองการบริหารและด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศิลปากร

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ.....

RESEARCH TITLE: PEOPLE'S PARTICIPATION IN THE LOCAL DEVELOPMENT OF
NONG KAM PROVINCIAL ADMINISTRATIVE ORGANIZATION,
NONG YA SAI DISTRICT, SUPHANBURI.

RESEARCHER: MISS SUNISA HUABKONG, STUDENT'S CODE 55603319,
MAJORINPILITICALADMINISTRATION

ADVISOR: ASSOCIATED PROFESSOR PORNCHAI THEPPANYA

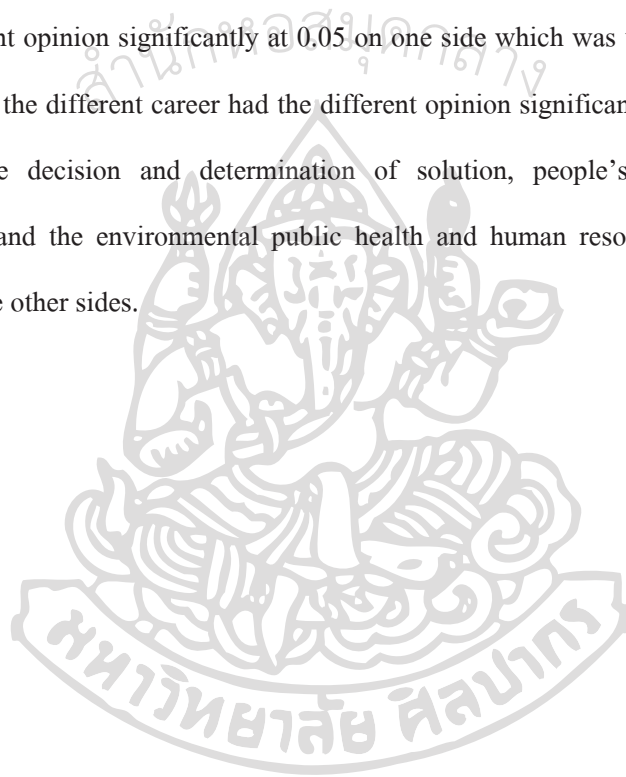
ABSTRACT

This research had purposes for 1) studying people's participation in the local development of Nong Kam provincial administrative organization, Nong Ya Sai district, Suphanburi, 2) comparing people's participation in the local development of Nong Kam provincial administrative organization, Nong Ya Sai district, Suphanburi.

The sample group of the research was 383 people in the area of Nong Kam provincial administrative organization, Nong Ya Sai district, Suphanburi. The tool was the questionnaire. The statistics used for analyzing were percentage, mean, standard deviation, T-test, and one way stationtest.

The results were found that 1) people's participation, in general, was the highest level. When considering each side, it was found that the decision and determination of the solution, people's activities, the investment and performance, and the evaluation were the medium level. The result of the research in the local development was found that in general, the level of the participation was the highest level. When considering each side, it was found that the basic structure, the town plan, the economy and finance, the society, the study of religion and culture, the political administration, the environmental public health and human resource were the medium level in the participation; 2) the comparison of people's participation in the local development of Nong Kam provincial administrative organization, Nong Ya Sai district,

Suphanburi classifying according to the individual factors was found that people who had the different age had the different opinion significantly. The statistical level was 0.05 on one side which was the environmental public health and human resource. People who had the different educational level had the different opinion significantly at 0.05 of the statistical level on 5 sides which were the participation in the decision, the determination of solution, people's activities, the society and the study of religion and culture, the political administration, and the environmental public health and human resource. The different period people live in the community made them have the different opinion significantly at 0.05 on one side which was the economy and finance. People who had the different career had the different opinion significantly at 0.05 on seven sides which were the decision and determination of solution, people's activities, the political administration, and the environmental public health and human resource. There was not any difference on the other sides.

Program of Public Administration

Graduate School, Silpakorn University

Student's Signature.....

Academic Year 2013

Independent Study Advisor's Signature.....

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระเล่มนี้ สำเร็จได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. นพดล เหลืองภิรมย์ ที่กรุณารับเป็นประธานคณะกรรมการตรวจสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ และได้กรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้คำแนะนำและชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พรชัย เทพปัญญา ที่กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ อีกทั้งยังกรุณาสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้คำปรึกษา คำแนะนำ กำลังใจ และคอยผลักดันให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้เป็นผลสำเร็จขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน ที่กรุณารับเป็นกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระตลอดจนให้คำแนะนำในการจัดทำการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ได้อย่างสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ องค์กรบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี และผู้อำนวยการ หัวหน้าส่วนต่างๆ พนักงานตลอดจนประชาชนในตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ที่ให้ความร่วมมือและให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้

ขอขอบพระคุณ ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนในการศึกษาเล่าเรียน ขอบูชาพระคุณ บิดามารดา บุชาครูอาจารย์และผู้มีพระคุณต่อผู้วิจัยทุกท่าน รวมทั้งขอขอบพระคุณเพื่อนๆ ที่คอยเป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาให้กับผู้วิจัยด้วยดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยทำการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้สำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฉ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
สมมุติฐาน.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิด.....	4
นิยามศัพท์.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	5
2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	6
แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น.....	11
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น.....	18
ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	28

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย..... 32
	รูปแบบการศึกษา..... 32
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง..... 32
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา..... 33
	การเก็บรวบรวมข้อมูล..... 34
	วิเคราะห์ข้อมูล..... 34
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล..... 35
	ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง..... 35
	ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
	กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม..... 38
	ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
	กรณีศึกษา: องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม..... 46
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ..... 53
	สรุปผลการวิจัย..... 53
	อภิปรายผล..... 58
	ข้อเสนอแนะ..... 59
	บรรณานุกรม..... 60
	ภาคผนวก..... 62
	ประวัติผู้วิจัย..... 74

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ประชากรทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม.....	23
2	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ.....	35
3	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ.....	36
4	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา.....	36
5	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน.....	37
6	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอาชีพ.....	37
7	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตามสถานภาพ.....	37
8	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวม.....	38
9	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการ ตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา.....	39
10	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วม ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน.....	40
11	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการลงทุน และปฏิบัติงาน.....	41
12	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการติดตาม ผลและประเมินผล.....	42
13	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวม.....	43
14	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้าน โครงสร้างพื้นฐาน และผังเมือง.....	43
15	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการคลัง	44
16	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม.....	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านการเมืองการบริหาร	45
18	ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์.....	45
19	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามเพศ	46
20	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตามอายุ	47
21	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตาม ระดับการศึกษา.....	48
22	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตาม ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน.....	49
23	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตาม อาชีพ.....	50
24	การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นจำแนกตาม สถานภาพ.....	52

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดในการศึกษา	4
2	ที่ตั้งของตำบลหนองขามและการแบ่งเขตการปกครอง	21

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยได้กำหนดไว้ในหมวด 5 แนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐมาตรา 78 กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง พัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและระบบสาธารณูปโภค ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ รวมทั้งพัฒนาจังหวัดที่มีความพร้อม ให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ โดยคำนึงถึงเจตนารมณ์ของประชาชนในจังหวัดนั้น (ดร.เอก เหล่าธรรมทัศน์, 2543: 101) การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น เป็นหลักสำคัญที่แสดงความพร้อมของประชาชนในการปกครองตนเองและเพียงพอต่อความสำเร็จในการพัฒนา เมื่อประชาชนมีโอกาสได้รับมอบอำนาจในการแก้ไขปัญหา และพัฒนาตนเอง ผ่านกระบวนการทางการเมือง ในรูปแบบของการปกครองท้องถิ่น ประชาชนใช้โอกาสที่ได้รับเป็นประโยชน์มากเท่าไร ขึ้นอยู่กับการมีส่วนร่วมของประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาประเทศ แต่ในปัจจุบัน ยังพบว่าประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการต่างๆ น้อยมาก จึงทำให้การดำเนินงานกิจกรรมตามโครงการต่างๆ ไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี มีจุดมุ่งหมาย ในการพัฒนาชุมชนของตนเอง ซึ่งสามารถแบ่งออกได้ดังนี้ 1. การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและการผังเมืองให้มีระบบเชื่อมโยงกัน เพื่ออำนวยความสะดวกทางเศรษฐกิจสร้างและบำรุงระบบการคมนาคมขนส่ง 2. การพัฒนาเศรษฐกิจและการคลัง ได้แก่ การพัฒนาอาชีพของประชาชน การส่งเสริมอาชีพและรายได้ ให้กับประชาชน ปรับปรุงคุณภาพผลผลิตทางการเกษตร พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานบุคลากรและเทคโนโลยีการเกษตร 3. การพัฒนาด้านสังคมการศึกษาและวัฒนธรรม มุ่งเน้นในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน สังคมปลอดภัยเสถียร ขยายโอกาสทางการศึกษา 4. การพัฒนาด้านการเมือง การบริหาร พัฒนาในด้านกาให้บริการแก่ประชาชน ในด้านราชการ ให้มีความสะดวกรวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใส ส่งเสริมการทำงานร่วมกันระหว่างภาครัฐและเอกชน รวมไปถึงการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัย 5. การพัฒนาด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ เน้นด้านการส่งเสริมสุขภาพของคนในชุมชน การอนุรักษ์

สิ่งแวดล้อม สร้างจิตสำนึกในการส่งเสริมการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น ในการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มีหลายโครงการที่ผ่านมา และยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะประชาชนอาจจะยังไม่เข้าใจและคิดว่าไม่ใช่เรื่องที่สำคัญอะไร และรวมไปถึงสิ่งแวดล้อมไม่เอื้ออำนวย และเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลส่วนบุคคล คือ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยคาดว่า ผลการศึกษาจะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข การดำเนินกิจกรรม หรือโครงการที่จะดำเนินการพัฒนา ร่วมกันระหว่างประชาชนและองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีความร่วมมือกันเพื่อจุดประสงค์เดียวกัน ในการพัฒนาตำบล และตอบสนองความต้องการของประชาชน ให้ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

3. สมมุติฐาน

3.1 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการมีส่วนร่วม

3.1.1 เพศแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.1.2 อายุแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.1.3 อาชีพแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.1.4 สถานภาพแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.1.5 ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.1.6 ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนแตกต่างกันมีการมีส่วนร่วมแตกต่างกัน

3.2 เปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลกับการพัฒนาท้องถิ่น

- 3.2.1 เพศแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
- 3.2.2 อายุแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
- 3.2.3 อาชีพแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
- 3.2.4 สถานภาพแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
- 3.2.5 ระดับการศึกษาแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน
- 3.2.6 ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนแตกต่างกันการพัฒนาท้องถิ่นแตกต่างกัน

4. ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการศึกษาไว้ดังนี้

4.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้คือ ประชากรที่อาศัยในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม จำนวน 8,940 คน กลุ่มตัวอย่างจำนวน 383 คน โดยคำนวณตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane)

4.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนและด้านการพัฒนาท้องถิ่นการมีส่วนร่วมของประชาชนแบ่งออกเป็น 4 ด้านได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การพัฒนาท้องถิ่นแบ่งออกเป็น 5 ด้านได้แก่ ด้านโครงสร้างพื้นฐานและการผังเมือง ด้านเศรษฐกิจและการคลัง ด้านสังคมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหาร ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ

4.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ เป็นการศึกษาในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 11 หมู่บ้าน ประกอบด้วย 1) บ้านคัตจูด 2) บ้านหนองแหน 3) บ้านทะเลเพลาะ 4) บ้านหนองกระทิง 5) บ้านหนองขาม 6) บ้านตรอกสะเดา 7) บ้านห้วยน้ำจันท์ 8) บ้านหนองห้าง 9) บ้านทุ่งแสม 10) บ้านหนองเสือเดิน 11) บ้านห้วยน้ำจันท์ใต้

5. กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการศึกษา

6. นิยามศัพท์

6.1 องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม หมายถึง หน่วยงานราชการที่ตั้งอยู่ในเขตตำบล จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบล พ.ศ.2538 มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีหน้าที่ให้บริการประชาชนในท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจ สังคม ประเพณี และวัฒนธรรม ในที่นี้หมายถึงองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

6.2 การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง เปิดโอกาสให้ทุกๆ คน และทุกๆ กลุ่มในชุมชน มีโอกาสเข้าร่วมในการพัฒนาในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง โดยการเข้าร่วมอาจจะอยู่ในรูปแบบของการมีตัวแทนหรือการเข้าร่วมโดยตรง ในองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

6.3 การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง ทำให้แต่ละหมู่บ้านมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหน่วยงานราชการมากขึ้น เพื่อที่จะสามารถร่วมแรงร่วมใจ ในการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทราบถึงสาเหตุที่ประชาชนสนใจที่จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

7.2 สามารถนำผลการศึกษาเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

7.3 ผลจากการวิจัยสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้สนใจศึกษาด้านการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อขยายผลการศึกษาต่อไป

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น
4. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี
5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ (2545: 41 - 42) การมีส่วนร่วม (Participation) หมายถึง การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์ของกลุ่ม โดยผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดหมายร่วมกันของกลุ่มพร้อมทั้งเกิดความรู้สึกร่วมกันคิด ร่วมในการรับผิดชอบกับกลุ่มด้วย แนวคิดในการมีส่วนร่วมของประชาชนในการเข้าร่วมรับผิดชอบ มักจะเกิดขึ้นจากสาเหตุหลัก 3 ประการด้วยกันคือ

1. ความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกัน ซึ่งเกิดจากความสนใจและความห่วงกังวลส่วนบุคคล ซึ่งบังเอิญพ้องต้องกัน กลายเป็นความสนใจและความห่วงกังวลร่วมกันของส่วนร่วม
2. ความเดือดร้อนและไม่พึงพอใจร่วมกันที่มีต่อสถานการณ์ที่เป็นอยู่นั้น ผลักดันให้มุ่งไปสู่การรวมกลุ่ม วางแผน และลงมือกระทำร่วมกัน
3. การตกลงใจร่วมกันที่จะเปลี่ยนแปลงกลุ่มหรือชุมชน ไปในทิศทางที่พึงปรารถนา การตัดสินใจร่วมกันนี้ จะต้องรุนแรงมากพอที่จะทำให้เกิดความริเริ่มกระทำการสนองตอบ ความเห็นชอบของคนส่วนใหญ่ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้น

การมีส่วนร่วมทางการเมืองจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งลักษณะของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในท้องถิ่นสามารถแบ่งแยกได้ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการเลือกตั้ง นับเป็นสิ่งสำคัญและเห็นได้ชัดที่สุดในการมีส่วนร่วมทางการเมือง ซึ่งครอบคลุมตลอดกระบวนการเลือกตั้ง ได้แก่ การใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง การเสนอตัวเข้ารับสมัครเลือกตั้ง การไปฟังการหาเสียง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้สมัครนโยบายพรรค การชักจูงผู้อื่นไปลงคะแนนเสียงการดูแลไม่ให้เกิดการทุจริตในการลงคะแนนเสียง

2. การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของพรรคการเมือง แม้ว่าในท้องถิ่นไทยจะมีไม่มากและเห็นได้ชัดเหมือนของประเทศอื่น แต่หากการเมืองพัฒนาไปมากก็จะต้องมีรูปแบบดังกล่าวพรรคการเมืองเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นถึงการพัฒนาสถาบันหลักทางการเมือง การร่วมกิจกรรมพรรคการเมืองโดยตรงก็คือการเป็นสมาชิกพรรค สนับสนุนพรรคในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ยึดหมั่นในนโยบายของพรรคนั้นร่วมทำงานให้กับพรรค เช่น ร่วมรณรงค์หาเสียง ร่วมดูแลการป้องกันการทุจริตเป็นหัวคะแนนให้พรรคการเมือง เป็นต้น

3. การมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ได้แก่ การวิพากษ์วิจารณ์การกระทำของฝ่ายบริหารท้องถิ่นตามความเหมาะสม การอภิปราย การเขียนบทความผ่านสื่อมวลชน การปกครองท้องถิ่นอาจดำเนินการขอความเห็นจากประชาชน ซึ่งเรียกว่า “การฟังเสียงประชาชน” (Public Hearing) โดยการขอประชมติ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรงตามควรแก่โอกาส

4. การมีส่วนร่วมโดยการจัดตั้งกลุ่มผลประโยชน์ ซึ่งเป็นการจำลองการเมืองในระดับชาติ แม้ว่าในระดับท้องถิ่นจะเกิดได้ยากก็ตาม แต่ก็นับว่าเป็นการมีส่วนร่วมอีกรูปหนึ่ง คือการที่กลุ่มอาชีพหรือกลุ่มที่มีความเห็นคล้ายกัน รวมตัวกันเป็นกลุ่มผลประโยชน์ ต่อรองทางการเมืองเกิดการถ่วงดุลอำนาจทางการเมืองในท้องถิ่น

5. การมีส่วนร่วมโดยการแสดงออกของประชาชน การแสดงออกของประชาชนนั้นมีวิธีการต่างๆ ซึ่งเป็นการแสดงถึงปัจจัยนำเข้าสู่ระบบการเมืองท้องถิ่น เช่น การเดินขบวนประท้วง การนั่งประท้วง การอดอาหาร เป็นต้น การกระทำดังกล่าวถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการมีส่วนร่วมทางการเมือง (อุทัย หิรัญโต, 2523: 28, อ้างถึงใน ดร.ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539: 35)

ธเนศวร์ เจริญเมือง (2551: 274 -278) เมื่อสังคมประกอบไปด้วยคน คนมาอยู่รวมกันและมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน คนจึงมีกิจกรรมหลายอย่างรวมกัน ถือเป็นกิจการที่เป็นของส่วนรวม มีกฎเกณฑ์ต่างๆ และการตัดสินใจหลายอย่างที่ส่งผลกระทบต่อทุกๆ คน ดังนั้นการทำกิจกรรมทางสังคมและกิจการทางการเมืองร่วมกันของคนในสังคมจึงเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ กิจกรรมทั้งสองควรดำเนินควบคู่กันไป ไม่ควรขาดอันหนึ่งอันใด อย่างไรก็ตามการเมืองส่งผลกระทบต่อทุกๆ คน

แต่เนื่องจากการเมืองเป็นเรื่องของการแบ่งปันทรัพยากรและคุณค่าต่างๆ ในสังคมที่ผ่านมาจึงเต็มไปด้วยการแข่งขัน แย่งชิง และต่อสู้กันอย่างดุเดือด ในระบอบการเมืองที่ผู้มีอำนาจทางการเมืองมีเพียงคนเดียวหรือกลุ่มเดียว จึงเกิดการรวมอำนาจไม่ต้องการให้คนอื่นฯ ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ มีอำนาจและเข้าไปมีส่วนร่วมในการแบ่งปันทรัพยากรและคุณค่าต่างๆ และอ้างเหตุผลต่างๆ นานา ส่วนในสังคมประชาธิปไตย ที่ประชาชนยึดมั่นหลักการสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทุกคนมีความเสมอภาค สังคมค่าประกันหลักความยุติธรรม มีกฎหมายสูงสุดที่รับรองหลักการเหล่านั้น และมีกลไกที่เป็นหลักประกันว่าจะไม่มีใครหรือกลุ่มใดผูกขาดอำนาจทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชนทุกคนจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ และขาดไม่ได้ และเมื่อหลักการใดถูกละเมิด ประชาชนก็จะต่อสู้ช่วงชิงกลับคืน อย่างไรก็ตามการกำหนดความหมายของคำนี้ให้แตกต่างกันเป็นสองทางก็ได้กลายเป็นปัญหาเรื่อยมา เนื่องจากความหมายที่ต่างกันนำไปสู่รูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองที่แตกต่างกัน

ความหมายที่ 1 เป็นการมองในขอบเขตที่แคบถือว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งในการผลักดันการกำหนดนโยบายของรัฐ และถือการเลือกตั้งเป็นเครื่องมือที่สำคัญยิ่ง เพราะการเลือกตั้งจะนำเอาประชาชนจำนวนมากที่สุดเข้าร่วมและพวกเขาสามารถแสดงเจตจำนงด้วยการกำหนดว่าจะเลือกใครไม่เลือกใครนั่นคือการแข่งขันทางการเมือง และนั่นคือโอกาสของประชาชนที่จะได้เลือก มีทางเลือกผู้ที่สนับสนุนแนวทางเช่นนี้เห็นว่าสังคมปัจจุบันมีความสลับซับซ้อนมาก ทั้งยังมีขนาดใหญ่มีประชากรมาก การที่จะให้ประชาชนจำนวนมากมีบทบาททางการเมืองมากมายย่อมเป็นไปได้ยากมาก ดังนั้นการคัดเลือกผู้สมัครที่มีคุณสมบัติที่ดีเข้าไปทำงานการเมืองแทนคนส่วนใหญ่จึงเป็นช่องทางที่เป็นไปได้มากกว่า

ความหมายที่ 2 เป็นการมองในขอบเขตที่กว้าง เห็นว่าการมีส่วนร่วมทางการเมืองไม่ใช่เป็นเพียงเครื่องมือเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประชาชน การเลือกตั้งเป็นสิ่งจำเป็น แต่ยังไม่เพียงพอ ที่จะทำให้ประชาชนสามารถกำหนดคุณภาพชีวิตของตนเองและสังคม และทิศทางของสังคมในอนาคตได้

“การมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน ให้เหลือเพียงการเลือกตั้งชั่วคราวชั่วคราวเท่ากับว่าประชาชนถูกปิดกั้นโอกาสในการกำหนด และควบคุมกิจการสาธารณะ การมีส่วนร่วมหมายถึงการเข้าร่วมอย่างต่อเนื่อง ในกิจการทุกๆ ด้าน มิใช่เฉพาะการเลือกตั้งเท่านั้น”

ในความหมายที่ 2 เน้นการมีส่วนร่วมอย่างรอบด้าน และต่อเนื่อง ดังนั้นระบบประชาธิปไตยดังกล่าวจึงเป็นแบบประชานิยมมีส่วนร่วมซึ่งแสดงออกอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. การติดตามข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการเมืองและกิจการสาธารณะทั้งหลาย
2. การเข้าร่วมฟังการปราศรัยหาเสียง
3. การเข้าร่วมอภิปรายหรือรับฟังการประชุมทางการเมือง
4. การสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
5. การช่วยหาเสียงสนับสนุนผู้สมัครบางคน
6. การลงสมัครรับเลือกตั้ง
7. การชักถามหรือเสนอนโยบายหรือการขอแก้ไขกฎหมายและนโยบายของผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้แทนหรือฝ่ายบริหาร
8. การติดตามตรวจสอบการทำงานด้านต่างๆ ของผู้แทนและฝ่ายบริหาร เช่น การออกกฎหมาย หรือค้ำร่างกฎหมาย การอนุมัติงบประมาณและโครงการต่างๆ
9. การผลักดันให้มีการยกเลิกโครงการหรือสนับสนุนโครงการการเรียกร้องให้มีประชาธิปไตย หรือการถอดถอนผู้แทนหรือฝ่ายบริหาร
10. การผลักดันให้รัฐส่งเสริมหรือยอมให้มีบทบาททางการเมืองของประชาชนให้มากขึ้นในระดับท้องถิ่น เช่น การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นและการเพิ่มประสิทธิภาพของการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น (Aristotle, 384 – 322 B.C.อ้างถึงใน ชเนศวร์ เจริญเมือง, 2551: 276)

ในปี พ.ศ.2547 องค์กรหนึ่งชื่อ MoveOn.org ตั้งอยู่ในรัฐฮาวาย ของสหรัฐ ได้เสนอวิธีการ 50 อย่าง ด้วยการรวบรวมประสบการณ์การทำงานทางการเมืองของพลเมืองที่เข้มแข็งชาวอเมริกันจากทั่วประเทศเพื่อแสดงความรักของพวกเขาที่มีต่อประเทศ ดังต่อไปนี้

อำนาจในการสร้างเครือข่าย

1. เขียนใบคำร้อง on line เพื่อหาคนช่วยสนับสนุน
2. กระจายข่าวว่ามีใบคำร้อง on line ขอให้ทุกคนช่วยกันสนับสนุน
3. ลงนามในใบคำร้อง
4. ส่งข้อเสนอทางการเมืองให้ทุกคนได้ทราบ
5. แสดงความคิดเห็นทาง online
6. ส่งจดหมายและอีเมลถึงประธานาธิบดีและนักการเมืองทั้งหลาย
7. เข้าพบสมาชิกสภาผู้แทนในเขตของท่าน

ทุกๆ คะแนนเสียงมีความหมาย (Every Vote Counts)

8. ไปลงคะแนนเสียงทุกครั้งไม่ว่าผลจะเป็นอย่างไรก็ตาม
9. ระดมผู้ลงคะแนนเสียงที่มักจะเลือกผู้แพ้ให้ไปลงคะแนน
10. กระตุ้นผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนให้ไปลงทะเบียนเพื่อที่จะได้ออกเสียงให้มากๆ
11. จัดกลุ่มผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนที่มีความเห็นต่อประเด็นบางอย่างที่ชัดเจน
12. ระดมคนในสำนักงานของคุณให้ไปลงคะแนน
13. ระดมคนไปลงคะแนนให้มากที่สุดในวันเลือกตั้ง
14. ติดต่อคนที่ไม่ไปใช้สิทธิ ขอร้องเขาเป็นการส่วนตัว
15. เข้าร่วมใน Phone bank (เพื่อหารายชื่อผู้มีสิทธิ์ลงคะแนนและเบอร์โทรศัพท์)

สื่อมวลชนมีหลายด้าน (The Many Faces of the Media)

16. อ่านหนังสือให้มากขึ้น ดูข่าวโทรทัศน์ให้น้อยลง
17. เขียนจดหมายถึงบรรณาธิการเพื่อแสดงทัศนะ
18. ตอบโต้การรายงานข่าวที่ไม่เป็นกลาง
19. เตือนสื่อมวลชนที่ไม่รายงานเหตุการณ์บางอย่าง
20. คิดป้ายโฆษณา
21. หาทางปฏิรูปสื่อ
22. สร้างสื่อของตนเองขึ้นมา
23. เปิดคอลัมน์พลงเมืองเข้มแข็ง ขออาสาสมัครให้ช่วยเขียนสลับกัน
24. จัดตั้งชมรมวิจารณ์หนังสือการเมือง (สร้างเวทีเสวนาวิชาการ)

การเมืองเป็นเรื่องของตัวเราเอง (Political Action is Personal)

25. เขียนจดหมายถึงสมาชิกรัฐสภาที่น่าจะมีบทบาท
26. เข้าพบและถกปัญหาเกี่ยวกับราชการ
27. สนับสนุนการเลือกตั้งที่ใสสะอาด
28. อาสาสมัครไปช่วยการรณรงค์หาเสียง
29. เข้าช่วยจัดการรณรงค์หาเสียงด้วยตนเอง
30. เคาะประตูบ้านต่างๆ เพื่อขอเสียงสนับสนุน
31. ลงสมัครรับเลือกตั้งผู้
32. บริจาคเงิน
33. จัดงานสังสรรค์ที่บ้านเพื่อขอเสียงสนับสนุน

34. จัดทำใบเรียกร้องให้มากขึ้น
35. เข้าร่วมการประชุม
36. สมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นฝ่ายบริหาร
37. ยุติวิธีการต่อสู้เดิมๆ สร้างสรรค์วิธีการใหม่

การแสดงบทบาทของเราเป็นเรื่องการเมือง (Personal Action is Political)

38. รับผิดชอบต่อชุมชนของเราอย่างสุดจิตสุดใจ
39. ตั้งคำถามไปยังที่ทำการ อบต. (หรือเทศบาล หรือ อบจ.)
40. ตอบโต้ปัญหาระดับชาติด้วยวิธีการในระดับท้องถิ่น
41. เข้าร่วมการประชุมชน
42. เรียกร้องให้ออกกฎหมายที่เป็นประโยชน์
43. ผลักดันประเด็นการแก้ไขบางมาตราของรัฐธรรมนูญ
44. ทำงานทำในองค์กรที่ทำประโยชน์ต่อสังคม
45. ปลุกเร้าให้ครอบครัวของคุณลงมือทำอะไรสักอย่าง (ถกปัญหา เปิดบ้านจัดงานเชิญผู้รู้มาพูด ขอรับบริจาค)
46. เป็นเจ้าภาพจัดงานแลกเปลี่ยนประสบการณ์และกลยุทธ์ต่างๆ
47. นำเงินไปใช้ให้เกิดผลคุ้มค่า
48. ช่วยเผยแพร่ความคิดเห็นทางการเมือง (เช่น ทำเว็บไซต์)
49. ให้ความคิดทางการเมืองแทรกเข้าไปในงานศิลปะ
50. เผยแพร่วิสัยทัศน์ทางการเมืองของตัวเอง

การศึกษาแนวความคิดมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นการศึกษาเพื่อเป็นประโยชน์ในการวิเคราะห์ สรุปผลจากข้อมูลที่ได้รับให้ทราบถึงหลักการและขั้นตอนในการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในท้องถิ่นของท่าน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาท้องถิ่นและแสดงให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมและความร่วมมือกันในการพัฒนาท้องถิ่น

2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

2.1 ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายหรือคำนิยามไว้มากมาย แต่ส่วนใหญ่แล้วคำนิยามเหล่านั้นต่างมีหลักการที่สำคัญคล้ายคลึงกัน จะต่างกันบ้างก็คือสำนวนและรายละเอียดปลีกย่อย ซึ่งสามารถพิจารณาได้ดังนี้

Daniel Wil , 1967: 14 – 21, อ้างถึงใน บุญอริ ยีหมะ, 2550: 12) นิยามว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางให้อำนาจ หรือกระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนในท้องถิ่น ได้มีอำนาจในการปกครองร่วมกันทั้งหมด หรือเพียงบางส่วนในการบริหารท้องถิ่น ตามหลักการที่ว่า ถ้าอำนาจการปกครองมาจากประชาชนในท้องถิ่นแล้ว รัฐบาลของท้องถิ่นก็ย่อมเป็นรัฐบาลของประชาชนโดยประชาชน และเพื่อประชาชน

การปกครองท้องถิ่น เป็นระบบการปกครองที่เป็นผลเนื่องมาจากการกระจายอำนาจการปกครองของรัฐ และโดยนัยนี้ จะเกิดมีองค์การทำหน้าที่ปกครองท้องถิ่น โดยคนในท้องถิ่นนั้น องค์การนี้จัดตั้งและถูกควบคุมโดยรัฐบาล แต่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย และควบคุมให้มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนโยบายของตนเองได้

จากความหมายของการปกครองท้องถิ่น ที่แม้จะหลากหลายดังกล่าวข้างต้น แต่จะเห็นได้ว่า การปกครองท้องถิ่นมีสิ่งสำคัญร่วมกันหลายประการ ได้แก่ (ประธาน คงฤทธิ์ศึกษการ, 2528: 8 อ้างถึงใน ปธาน สุวรรณมงคล, 2540: 3)

ประการแรก เป็นรูปแบบการปกครองในระดับท้องถิ่น ที่เกิดจากการที่รัฐกระจายอำนาจและหน้าที่ ให้ท้องถิ่นรับผิดชอบ ดำเนินการในบางเรื่องที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่น และอยู่ในขีดความสามารถของท้องถิ่นที่จะดำเนินการได้เอง

ประการที่สอง เป็นรูปแบบการปกครองที่รัฐให้อิสระท้องถิ่น ในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในแต่ละท้องถิ่น

ประการที่สาม เป็นการเปิดโอกาส ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยประชาชนเป็นผู้เลือกตัวแทน เข้าไปทำหน้าที่ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.2 ความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ดร.ชูวงศ์ ฉายะบุตร (2539: 28 - 30) แนวคิดในการปกครองท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนวัตถุประสงค์ทางการปกครองของรัฐ ในอันที่จะรักษาความมั่นคง และความผาสุกของประชาชน โดยยึดหลักการกระจายอำนาจปกครอง และเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตย โดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง สามารถสรุปได้ดังนี้

2.2.1 การปกครองท้องถิ่น คือ รากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตย (Basic Democracy) เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครอง ให้แก่ประชาชน ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหารท้องถิ่น เกิดความรับผิดชอบและหวงแหน ต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่ตนอยู่อาศัย อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในระบอบการปกครองประชาธิปไตยในที่สุด

2.2.2 การปกครองท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่น รู้จักการปกครองตนเอง (Self Government) หัวใจของการปกครองระบอบประชาธิปไตย ประการหนึ่งก็คือการปกครองตนเองมิใช่เป็นการปกครองอันเกิดจากคำสั่งเบื้องบน การปกครองตนเองคือการที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง ซึ่งผู้บริหารท้องถิ่นนอกจากจะได้รับเลือกตั้งมาเพื่อรับผิดชอบบริหารท้องถิ่น จะต้องพึงเสียงประชาชนด้วยวิถีทางประชาธิปไตยต่างๆ

2.2.3 การปกครองท้องถิ่น เป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจ การปกครองท้องถิ่นมีขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ ในการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล เนื่องจากความจำเป็นบางประการ ดังนี้

2.2.3.1 ภารกิจของรัฐบาลมีอยู่กว้างขวาง นับวันจะขยายเพิ่มขึ้น ซึ่งจะเห็นได้จากงบประมาณที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปีตามความเจริญเติบโตของบ้านเมือง

2.2.3.2 รัฐบาลมีอาจจะดำเนินการ ในการสนองความต้องการของประชาชน ในท้องถิ่นได้อย่างทั่วถึง เพราะแต่ละท้องถิ่นย่อมมีปัญหา และความต้องการที่แตกต่างกัน การแก้ปัญหาหรือจัดบริการโครงการในท้องถิ่น โดยรูปแบบที่เหมือนกันย่อมไม่บังเกิดผลสูงสุด ท้องถิ่นย่อมรู้ปัญหาและเข้าใจปัญหาได้ดีกว่าผู้ซึ่งไม่ได้อยู่ในท้องถิ่นนั้น ประชาชนในท้องถิ่นจึงเป็นผู้ที่เหมาะสมที่จะแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นนั้นมากที่สุด

2.2.3.3 กิจการบางอย่างเป็นเรื่องท้องถิ่นนั้น ไม่เกี่ยวพันกับท้องถิ่นอื่น และไม่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อประเทศโดยรวม จึงเป็นการสมควรที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นดำเนินการดังกล่าวเอง

2.2.3.4 การปกครองท้องถิ่นสามารถสนองความต้องการของท้องถิ่นตรงเป้าหมาย และมีประสิทธิภาพ เนื่องจากท้องถิ่นมีความแตกต่างกันไม่ว่าทางภูมิศาสตร์ทรัพยากร ประชาชน ความต้องการ และปัญหาแตกต่างกันออกไป ผู้ที่ให้บริการหรือแก้ไขปัญหาให้ถูกจุดและสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ถึงปัญหา และความต้องการของประชาชนเป็นอย่างดีการบริหารงานจึงจะเป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ต้องเสียเวลาเสนอเรื่องขออนุมัติไปยังส่วนเหนือขึ้นไป ท้องถิ่นจะบริหารงานให้เสร็จสิ้นลงภายในท้องถิ่นนั่นเอง ไม่ต้องสิ้นเปลืองเวลาและค่าใช้จ่ายโดยไม่จำเป็น

2.2.3.5 การปกครองท้องถิ่น จะเป็นแหล่งสร้างผู้นำทางการเมือง การบริหารของประเทศในอนาคต ผู้นำหน่วยการปกครองท้องถิ่น ย่อมเรียนรู้ประสบการณ์ทางการเมืองการได้รับเลือกตั้ง การสนับสนุนจากประชาชนในท้องถิ่น ย่อมเป็นพื้นฐานที่ดีต่ออนาคตทางการเมืองของตน และยังฝึกฝนทักษะทางการเมืองบริหารงานในท้องถิ่นอีกด้วย

2.3 องค์ประกอบของการปกครองท้องถิ่น

ระบบการปกครองท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยองค์ประกอบ 8 ประการ คือ (อุทัย หิรัญ โท 2523: 22, อ้างถึงใน ดร.ชูวงศ์ ฉายะบุตร, 2539: 31)

2.3.1 สถานะตามกฎหมาย (Legal Status) หมายความว่า หากประเทศใดกำหนดเรื่องการปกครองท้องถิ่นไว้ในรัฐธรรมนูญของประเทศ การปกครองท้องถิ่นในประเทศนั้น จะมีความเข้มแข็งกว่าการปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งโดยกฎหมายอื่น เพราะข้อความที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนั้น เป็นการแสดงให้เห็นว่า ประเทศนั้นมีนโยบายที่กระจายอำนาจอย่างแท้จริง

2.3.2 พื้นที่และระดับ (Area and Level) ปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่น มีหลายประการ เช่น ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และความสำคัญในการปกครองตนเองของประชาชน จึงได้มีกฎหมายที่จะกำหนดพื้นที่ และระดับของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

2.3.3 การกระจายอำนาจและหน้าที่ การที่จะกำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับนโยบายทางการเมืองและการปกครองของรัฐบาลเป็นสำคัญ

2.3.4 องค์การนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยผลแห่งกฎหมายแยกจากรัฐบาลกลาง หรือ รัฐบาลแห่งชาติ มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอน มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย ออกกฎ ข้อบังคับ ควบคุมให้มีการปฏิบัติตามนโยบายนั้นๆ

2.3.5 การเลือกตั้ง สมาชิกองค์การหรือคณะผู้บริหารจะต้องได้รับการเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นนั้นๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน เพื่อแสดงถึงการเข้ามีส่วนร่วมทางการเมือง การปกครองของประชาชน โดยเลือกผู้บริหารท้องถิ่นของตนเอง

2.3.6 อิสระในการปกครองตนเอง สามารถใช้ดุลยพินิจของตนเอง ในการปฏิบัติกิจการภายในขอบเขตของกฎหมายโดยไม่ต้องขออนุมัติจากรัฐบาลกลาง และไม่อยู่ในสายการบังคับบัญชาของหน่วยงานทางราชการ

2.3.7 งบประมาณของตนเอง มีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ การจัดเก็บภาษีตามขอบเขตที่กฎหมายให้อำนาจในการจัดเก็บ เพื่อให้ท้องถิ่นมีรายได้เพียงพอที่จะทำนุบำรุงท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

2.3.8 การควบคุมดูแลของรัฐ เมื่อได้รับการจัดตั้งขึ้น และยังคงอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ เพื่อประโยชน์และความมั่นคงของรัฐและประชาชน โดยส่วนร่วม โดยการมีอิสระในการดำเนินงานของหน่วยงานการปกครองท้องถิ่นนั้น หมายความว่าไม่มีอิสระเต็มที่ทีเดียว

2.4 หน้าที่ได้รับผิดชอบของหน่วยการปกครองท้องถิ่น

เมื่อรัฐบาลได้กระจายอำนาจให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นแล้ว องค์การปกครองท้องถิ่น ก็มีหน้าที่รับผิดชอบ ในการให้บริการประชาชนและท้องถิ่น ทั้งนี้หลักการที่จะกำหนดว่าหน้าที่ใดควรให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นรับผิดชอบดำเนินการ ควรคำนึงหลักการดังต่อไปนี้ (ประธาน คงฤทธิศึกษากร 2508: 35, อ้างถึงใน ดร.ชวงส์ ฉายะบุตร, 2539: 33)

2.4.1 การพิจารณาถึงกำลังเงิน กำลังงบประมาณ เพราะในท้องถิ่นหลายแห่งยังประสบปัญหาการขาดแคลนงบประมาณ ไม่สามารถดำเนินงานตามหน้าที่รับผิดชอบที่กว้างขวางเกินกำลังของตนได้

2.4.2 การพิจารณาถึงกำลังคน กำลังความสามารถของอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ เพราะกำลังคนและเครื่องมือใช้เป็นปัจจัยที่สำคัญ ในการดำเนินการบริหารท้องถิ่นให้ได้ทั่วถึง

2.4.3 หน้าที่ได้รับผิดชอบของท้องถิ่น ควรเป็นเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นอย่างแท้จริง หากกิจการนั้นเกินกว่าภาระหรือเป็นนโยบาย ซึ่งรัฐบาลต้องการความเป็นอันหนึ่งอันเดียวทั้งประเทศ ก็ไม่ควรมอบให้ท้องถิ่นดำเนินการ เช่น การศึกษาในระดับอุดมศึกษาหรืองานทะเบียนที่ดิน ที่สาธารณะ เป็นต้น

2.5 ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

ปธาน สุวรรณมงคล (2547: 4 - 8) การปกครองท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญหลายประการ ดังนี้

2.5.1 เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้นๆ และสามารถก่อกำหนดทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น

2.5.2 มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินกิจการตามที่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุหน้าที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถริเริ่มทำกิจการใดๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเทศ

2.5.3 มีผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่น อาจมาจากการเลือกตั้ง

โดยตรงของประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกผู้บริหารหรือคณะกรรมการท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

2.5.4 ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง จะทำให้การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมาก และมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

2.5.5 มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาระสำคัญประการหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบาย และเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึง อำนาจในการตัดสินใจ ดำเนินการในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยรัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุน ส่งเสริม และกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากกว่าควบคุมอย่างใกล้ชิด

2.5.6 มีอำนาจในการจัดหารายได้และค่าใช้จ่ายรายได้ อย่างอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่นโดยรวม ต้องมีอำนาจในการจัดการรายได้ภายในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือ มีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้ นอกเหนือจากรายได้ที่ได้รับการจัดสรรจากรัฐบาลกลาง และมีอิสระตามสมควรในการใช้จ่ายเงินรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

2.5.7 มีการกำกับ ดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรับและจัดตั้งโดยรัฐ มีกฎหมายรองรับ มีองค์กรที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐดังนั้น การกำกับ ดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับ ดูแลรัฐต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

2.6 การกระจายอำนาจ

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (2549: 1) การกระจายอำนาจ (Decentralization) เป็นการกระทำหรือมาตรการที่รัฐบาลกลางหรือการบริหารราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ได้มอบอำนาจให้ท้องถิ่นจัดทำกิจกรรมหรือการบริการสาธารณะบางเรื่องภายในเขตของแต่ละท้องถิ่น หรือโอนภาระกิจการบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐไปให้หน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.7 หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

หลักการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหลักการเปิดโอกาสให้แต่ละท้องถิ่น ดูแลจัดการปัญหาของตนเองในระดับท้องถิ่น ทำให้สามารถตอบสนองความต้องการของแต่ละท้องถิ่นได้ และหลักการกระจายอำนาจตั้งอยู่บนพื้นฐานประโยชน์สำคัญ อย่างน้อย 5 ประการ ดังนี้

2.7.1 เป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางหรือหน่วยราชการส่วนกลาง

2.7.2 เป็นการทำให้ปัญหาในท้องถิ่น ได้รับการแก้ไข ปรับปรุง ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นไปตามความต้องการของคนในท้องถิ่นนั้น

2.7.3 เป็นการส่งเสริมให้คนในแต่ละท้องถิ่นได้แสดงความสามารถ และพัฒนาบทบาทตนเองในการดูแลรับผิดชอบท้องถิ่นของตนเอง

2.7.4 เป็นการส่งเสริมและพัฒนาการเมืองในระดับท้องถิ่น อันเป็นรากฐานของระบบประชาธิปไตย และเป็นพื้นฐานสำคัญให้คนในท้องถิ่น ได้ก้าวขึ้นไปดูแลปัญหาระดับชาติต่อไป

2.7.5 เป็นการเสริมสร้างความมั่นคง และความเข้มแข็งให้แก่ชุมชนที่จะทำให้ประชาชนมีคุณภาพ และมีบทบาทในการจัดการดูแลชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

การศึกษาแนวคิดการปกครองท้องถิ่น การปกครองท้องถิ่นเกี่ยวข้องกับทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ ภูมิศาสตร์ กฎหมาย การเมืองการปกครอง การปกครองท้องถิ่นเป็นรูปแบบการปกครองที่เกิดจากระบบการกระจายอำนาจจากส่วนกลางไปยังท้องถิ่น เพื่อที่จะให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้และดำเนินกิจกรรมต่างๆ ในการปกครองท้องถิ่นด้วยตนเอง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

อ.จิตจำนงค์ กิติกิริติ (2536: 42) ความหมายของการพัฒนานั้นสามารถแยกพิจารณาออกได้สองความหมาย คือ ความหมายอย่างแคบกับความหมายอย่างกว้าง

ความหมายอย่างแคบ หมายถึง การเปลี่ยนแปลงในตัวระบบกระทำการเท่านั้น การเปลี่ยนแปลงตามความหมายนี้เป็นการเปลี่ยนแปลงคุณภาพ

ส่วนความหมายอย่างกว้าง หมายถึง การกระทำของการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเป็นความหมายที่รวมเอาการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพ การเปลี่ยนแปลงในด้านปริมาณ และการเปลี่ยนแปลงในด้านสิ่งแวดล้อมเข้าด้วยกัน

การเปลี่ยนแปลงในรูปของกระบวนการหรือกรรมวิธีนั้น เป็นการมองพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลงที่เป็นไปอย่างมีระบบ และมีขั้นตอนโดยเฉพาะ และยังเป็นไปในรูปของการต่อเนื่องกันอีกด้วย สำหรับการเปลี่ยนแปลงในรูปของวิธีการนั้น เป็นการมองการพัฒนาหรือการพัฒนา ในลักษณะที่เป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ ที่จะนำไปสู่จุดหมายปลายทางอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะ ส่วนการเปลี่ยนแปลงในลักษณะที่เป็นโครงการหรือแผนงาน (Program) เป็นการมองการพัฒนาในลักษณะที่ว่า การดำเนินงานตามโครงการหรือแผนจะต้องเป็นไปอย่างมีระบบ มีขั้นตอนมีวิธีการทำงานที่กำหนดขึ้นมาอย่างแน่นอน โดยร่างเป็นโครงการหรือแผนงานขึ้นตามหลักการพัฒนา

สนธยา พลศรี (2545: 5) นิยามว่าการพัฒนา หมายถึง กระบวนการเปลี่ยนแปลงของสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ดีขึ้น ทั้งทางด้านคุณภาพ ปริมาณ และสิ่งแวดล้อม ด้วยการวางแผนโครงการและดำเนินงานโดยมนุษย์ เพื่อประโยชน์แก่ตัวของมนุษย์เอง การพัฒนาสามารถสรุปได้เป็น 3 ประการ ดังนี้ (สัญญา สัญญาวิวัฒน์ 2549: 3)

ประการที่หนึ่ง การพัฒนา คือการเปลี่ยนแปลงตามแผนหรือการเปลี่ยนแปลง ที่มีการกำหนดทิศทาง (Planned or Directed Change) นั่นคือ การพัฒนามิได้เป็นเรื่องธรรมชาติ หากเป็นความพยายามของมนุษย์ พยายามที่จะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้น โดยกำหนดทิศทางหรือรายละเอียดเอาไว้ล่วงหน้าว่าจะพัฒนาอะไร พัฒนาอย่างไร ช้าเร็วอย่างไรใครจะเป็นผู้พัฒนา และถูกพัฒนา

ประการที่สอง เป้าหมายสุดยอดของการพัฒนาอยู่ที่ คน คนเป็นทั้งผู้ถูกพัฒนาและ ผู้รับผลของการพัฒนา มองคนเป็นกลุ่ม หรืออยู่ในกลุ่ม ดังนั้นการพัฒนาคนจึงรวมถึงการพัฒนา ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม

ประการสุดท้าย เป้าหมายของการพัฒนาคน กลุ่มคน หรือสังคม คือ ความอยู่ดีกินดี ด้านต่างๆ หรือสภาพสังคมที่ดี ซึ่งรวมถึงสภาพทางเศรษฐกิจและการเมืองด้วย

การปกครองท้องถิ่นมีความเชื่อมโยงกับการพัฒนาท้องถิ่นดังนี้ (David Wilson and Chris Game, 1998: 29-39 อ้างถึงใน ดร.บุญอริ ยีหมะ 2550: 16 - 17)

1. การสร้างอัตลักษณ์ของชุมชนและความผูกพันของคนในชุมชน (Building and Articulating Community Identity) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยสร้างอัตลักษณ์ หรือลักษณะร่วมกันในด้านต่างๆ ของความเป็นชุมชนหนึ่งๆ ซึ่งย่อมสะท้อนออกมาให้คนในชุมชนได้เห็น และช่วยกระตุ้นความรู้สึกผูกพันต่อพื้นที่และชุมชนของประชาชน

2. การให้ความสำคัญหรือเน้นย้ำถึงความหลากหลาย (Emphasizing Diversity) การปกครองท้องถิ่นแต่ละพื้นที่ ย่อมมีความแตกต่างกันทั้งในด้านประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของพื้นที่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ถึงแม้จะมีรูปแบบเดียวกันหรือไม่ แตกต่างกันตามที่กฎหมายได้กำหนดมาให้ก็ตาม ลักษณะเช่นนี้ ย่อมชี้ให้เห็นถึงความแตกต่างหลากหลายของแต่ละพื้นที่ ซึ่งมีปัญหาที่ต้องการแก้ไข และความต้องการของประชาชนที่แตกต่างกัน

3. ส่งเสริมนวัตกรรมและการเรียนรู้ (Fostering Innovating and Learning) การให้ความสำคัญต่อความแตกต่าง หลากหลาย ทำให้การปกครองท้องถิ่น ช่วยก่อให้เกิดการเรียนรู้ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ซึ่งอาจเหมือนหรือแตกต่างจากท้องถิ่นอื่นๆ และนำมาสู่การคิดค้น นวัตกรรมในการแก้ไขปัญหาของท้องถิ่นเอง หรือสามารถไปปรับใช้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในท้องถิ่นอื่นๆ หรือแม้กระทั่งรัฐบาลกลาง หรือส่วนกลางด้วยการแพร่กระจายความรู้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แก่คนในท้องถิ่นและแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ กระทำได้ในรูปแบบ เช่น จัดหมายข่าว วารสาร หรือรายงานประจำปี

4. การสนองตอบต่อปัญหาอย่างรวดเร็ว เหมาะสมและร่วมมือ (Responding Swiftly, Appropriately, Corporately) การปกครองท้องถิ่นจะตอบสนองต่อปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนอย่างรวดเร็ว มีวิธีการในการแก้ไขปัญหาที่เหมาะสม และได้รับความร่วมมือจากคนในท้องถิ่นมากกว่าหน่วยงานภาครัฐจากส่วนกลาง อีกทั้งอาจจะประหยัดหรือคุ้มค่าในทางเศรษฐกิจมากกว่าอีกด้วย

5. การกระจายอำนาจ (Dispersing Power) การปกครองท้องถิ่นช่วยส่งเสริม สนับสนุน ให้เกิดสังคมที่มีลักษณะพหุสังคม (Plural Society) ซึ่งเป็นลักษณะของสังคม ตามความเชื่อของหลักการปกครองในระบอบประชาธิปไตย สังคมที่จะมีลักษณะเช่นนี้ได้ อำนาจจะต้องกระจายตัวไปทั่วทั้งสังคมอย่างกว้างขวาง ไม่กระจุกตัวอยู่ที่ใดที่หนึ่งหรือบุคคลใด บุคคลหนึ่ง หรือกลุ่มบุคคลใด กลุ่มบุคคลหนึ่งเท่านั้น

6. การมีส่วนร่วมของประชาชน (Popular Participation) การปกครองท้องถิ่นเป็นช่องทางที่มีคุณค่าอย่างยิ่ง สำหรับการขยายการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา โดยเฉพาะในแงุ่มที่ว่า การให้บริการสาธารณะในระดับท้องถิ่น มีความหมายมากที่สุดต่อพลเมือง

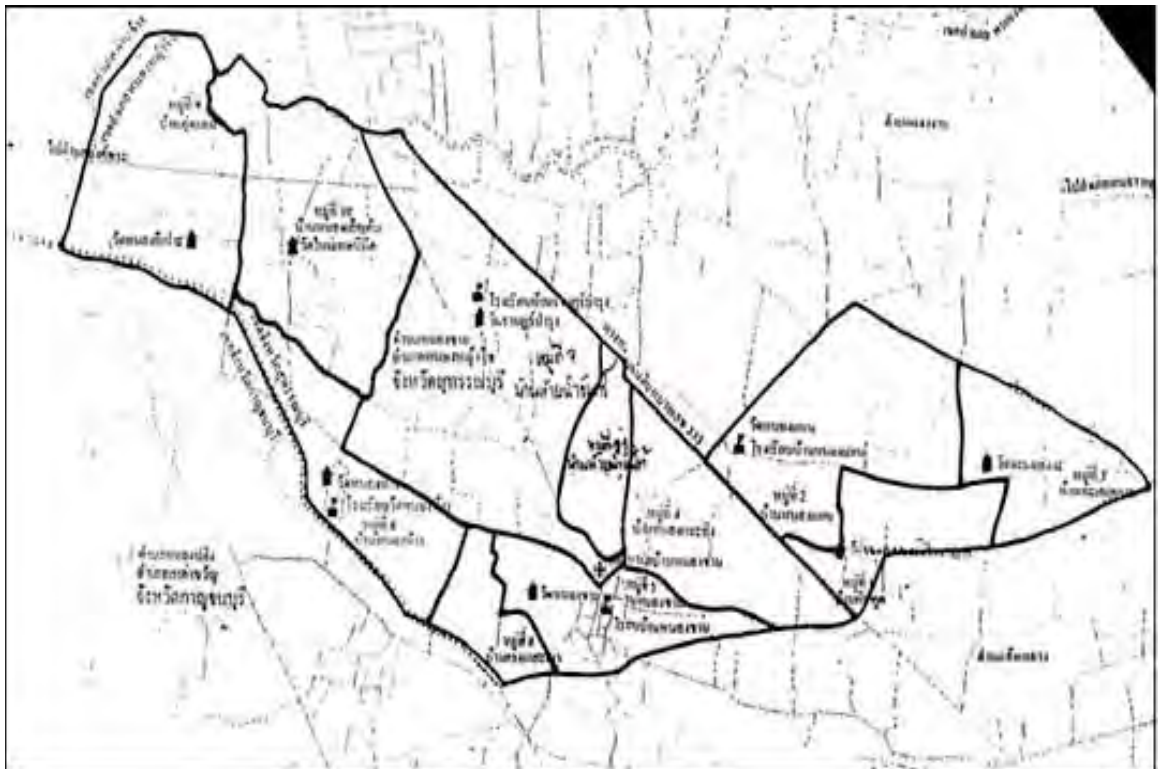
7. การกระตุ้นต่อการพัฒนาท้องถิ่น (Spurring of Economic Development) การเพิ่มบทบาทใหม่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจให้เจริญเติบโตเพิ่มมากขึ้น แทนที่จะให้บทบาทนี้ เป็นเจ้าหน้าที่ของส่วนกลางแต่เพียงผู้เดียว บทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านนี้ เช่น การสร้างถนนและสิ่งสาธารณูปโภคภายในท้องถิ่น การร่วมลงทุนกับภาคเอกชนในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ หรือการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์หรือธนาคารท้องถิ่น เป็นต้น ในหลายประเทศองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เข้าไปมีบทบาทสำคัญในหลายอุตสาหกรรม ซึ่งก่อนหน้านี้นี้เคยเป็นบทบาทของเอกชนมาก่อน

8. การเปลี่ยนแปลงทางสังคม (Social Transformation) นอกเหนือจากที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เข้าไปมีส่วนอย่างสำคัญกิจกรรมต่างๆ ในเชิงสวัสดิการสังคมแล้ว ยังมีโครงการต่างๆ ในการขจัดความยากจน และการไม่รู้หนังสือ ซึ่งย่อมเป็นพลังขับเคลื่อนหนึ่ง ที่สำคัญไม่ต่างจากองค์กรอื่นๆ ในการสร้างความเปลี่ยนแปลงทางสังคม

9. การกระจายผลลัพธ์ของการพัฒนาอย่างเป็นธรรม (Equitable Distribution of Fruits of Development) เมื่อพิจารณาถึงองค์กรปกครองในระดับต่างๆ แล้ว การปกครองท้องถิ่นนับว่า เป็นองค์กรที่มีความเป็นรูปธรรม มีความใกล้ชิดในการติดต่อพบปะกับประชาชน และมีความรู้เกี่ยวกับท้องถิ่น ดังนั้น การตัดสินใจดำเนินงานต่างๆ ย่อมทำให้ท้องถิ่นได้รับผลประโยชน์ มีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผล ทำให้ผลของการพัฒนาทั่วทั้งสังคมอย่างเป็นธรรม

4. ข้อมูลทั่วไปขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ได้รับการยกฐานะจากสภาตำบลหนองขาม ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 เมื่อวันที่ 19 มกราคม พ.ศ.2539 เป็นตำบลที่อยู่ทางทิศตะวันตกของที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าไซ โดยที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ตั้งอยู่เลขที่ 59 หมู่ที่ 11 ตำบลหนองขาม และอยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอหนองหญ้าไซประมาณ 20 กิโลเมตร เนื้อที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มีพื้นที่ในการปกครองดูแลประมาณ 42,093 ไร่ หรือประมาณ 67.35 ตารางกิโลเมตร มีความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่ประมาณ 132 คน/ตร.กม. (ที่มาข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

ภาพที่ 2 ที่ตั้งของตำบลหนองขามและการแบ่งเขตการปกครอง

4.1 อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลเจงจามและอำเภอด่านช้าง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลทัพหลวง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี

4.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง แห้งแล้ง ไม่มีภูเขาและแม่น้ำไหลผ่าน

4.3 พื้นที่และการใช้ประโยชน์

พื้นที่ส่วนใหญ่มีสภาพเป็นดินร่วนปนทรายไม่อุ้มน้ำใช้ในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม เช่น การทำไร่อ้อย ปลูกข้าว ปลูกมันสำปะหลัง เลี้ยงสัตว์และการปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

4.4 ภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศ เป็นแบบมรสุม มี 3 ฤดู คือ

ฤดูร้อน	เริ่มตั้งแต่	เดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม
ฤดูฝน	เริ่มตั้งแต่	เดือนมิถุนายนถึงเดือนตุลาคม
ฤดูหนาว	เริ่มตั้งแต่	เดือนพฤศจิกายนถึงเดือนกุมภาพันธ์

4.5 การปกครอง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ได้แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติลักษณะการปกครองท้องที่ พ.ศ.2457 โดยแบ่งออกเป็น 11 หมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ที่ 1	บ้านคัตตุด
หมู่ที่ 2	บ้านหนองแหน
หมู่ที่ 3	บ้านทะเลเพลาะ
หมู่ที่ 4	บ้านหนองกระทิง
หมู่ที่ 5	บ้านหนองขาม
หมู่ที่ 6	บ้านตรอกสะเดา
หมู่ที่ 7	บ้านห้วยน้ำจันทร์
หมู่ที่ 8	บ้านหนองห้าง
หมู่ที่ 9	บ้านทุ่งแสม
หมู่ที่ 10	บ้านหนองเสือเต็น
หมู่ที่ 11	บ้านห้วยน้ำจันทร์ใต้

4.6 ประชากร

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม มีประชากรทั้งสิ้น 8,904 คน แยกเป็นชายจำนวน 4,353 คน และหญิงจำนวน 4,551 คน ใน 2,865 ครัวเรือน ซึ่งสามารถแยกได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 ประชากรทั้งหมดขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

หมู่ที่	ชาย		หญิง		รวมชาย - หญิง		ครัวเรือน	
	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2555	ปี 2556
1	352	356	389	384	741	740	234	237
2	220	222	229	228	449	450	123	123
3	241	236	274	273	515	509	145	150
4	266	274	283	289	549	563	160	163
5	574	570	563	566	1,137	1,136	336	336
6	354	363	363	364	717	727	226	243
7	725	741	753	769	1,478	1,510	528	550
8	397	402	387	391	784	793	239	242
9	555	575	586	605	1,141	1,180	373	380
10	372	374	389	404	761	778	268	274
11	241	240	270	278	511	518	165	167
รวม	4,297	4,353	4,486	4,551	8,783	8,904	2,797	2,865

(ที่มาข้อมูล: สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง)

4.7 สภาพเศรษฐกิจ

เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของตำบลหนองขาม เป็นที่ราบสูงไม่มีภูเขาไม่มีระบบการชลประทาน และไม่มีแม่น้ำไหลผ่าน ทำให้เกษตรกรประสบปัญหาขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร ต้องอาศัยน้ำฝนและน้ำบาดาลในการเพาะปลูก โดยราษฎรในพื้นที่ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตร ดังต่อไปนี้

4.7.1 การทำไร่อ้อย

4.7.2 การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

4.7.3 การเลี้ยงสัตว์

4.7.4 การทำไร่มันสำปะหลัง

4.7.5 การปลูกข้าว

4.7.6 การปลูกไม้ดอก

4.7.7 การปลูกข้าวโพด

4.8 สภาพทางสังคม

4.8.1 ด้านการศึกษา มีโรงเรียนในพื้นที่ จำนวน 4 แห่ง คือ

โรงเรียนบ้านหนองแหน ตั้งอยู่หมู่ที่ 2

โรงเรียนบ้านหนองขาม ตั้งอยู่หมู่ที่ 5

โรงเรียนบ้านราษฎร์บำรุง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7

โรงเรียนบ้านหนองห้าง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8

4.8.2 มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2 แห่ง คือ

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองขาม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านคอนกลาง

4.8.3 ด้านศาสนา มีศาสนาสถานในพื้นที่ จำนวน 9 แห่ง ดังนี้

วัดในพระพุทธศาสนา จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

วัดคอนกลางสุทธาวาส ตั้งอยู่หมู่ที่ 1

วัดหนองกระทิงทอง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1

วัดหนองแหน ตั้งอยู่หมู่ที่ 2

วัดทะเลเพลาะ ตั้งอยู่หมู่ที่ 3

วัดหนองขาม ตั้งอยู่หมู่ที่ 5

วัดราษฎร์บำรุง ตั้งอยู่หมู่ที่ 7

วัดหนองห้าง ตั้งอยู่หมู่ที่ 8

วัดใหม่เทพนิมิต (หนองเสือเต็น) ตั้งอยู่หมู่ที่ 10

คริสตจักรของศาสนาคริสต์ จำนวน 1 แห่ง คือ

คริสตจักรพรทวี ตั้งอยู่หมู่ที่ 4

4.8.4 ด้านการสาธารณสุข

ตำบลหนองขาม มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน 2 แห่ง ได้แก่
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองขาม และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านหนองเสือเต็น โดยมีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข รวมจำนวน 15 คน มีคนไข้เฉลี่ย 1,500 คน/เดือน นอกจากนั้นยังมีอาสาสมัครสาธารณสุขฯ (อสม.) อีกจำนวน 183 คน

4.8.5 การบริการพื้นฐาน การคมนาคม

เส้นทางเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้านส่วนมากมีสภาพเป็นถนนลูกรังและหินคลุกซึ่งจะมีปัญหาฝุ่นในช่วงฤดูแล้ง และปัญหาถนนลื่นมีโคลนตมในช่วงฤดูฝน ถนนภายในพื้นที่ตำบลหนองขามประกอบไปด้วย

ถนนลาดยาง	จำนวน 15 สาย
ถนน คสล.	จำนวน 7 สาย
ถนนลูกรัง / หินคลุก	จำนวน 72 สาย

การติดต่อสื่อสารมีที่ทำการไปรษณีย์อนุญาต จำนวน 1 แห่ง ตั้งอยู่เลขที่ 298/2 หมู่ที่ 7 ตำบลหนองขาม

การสาธารณสุขปโลก มีประปาหมู่บ้านจำนวน 30 แห่ง ครอบคลุมที่มีไฟฟ้าใช้แล้ว ประมาณ 2,800 ครัวเรือน

แหล่งน้ำธรรมชาติ หนอง บึง จำนวน 1 แห่ง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น สระเก็บน้ำ จำนวน 9 แห่ง ลำห้วย จำนวน 1 แห่ง

4.9 ผู้นำ

ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ได้ยึดหลักตามแนวพระราชดำริปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานและสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่กระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น กำหนดให้มีสภาท้องถิ่นและคณะผู้บริหารเพื่อให้มีการพัฒนาแบบบูรณาการ คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา มุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน มุ่งเน้นคุณธรรม จริยธรรม ความสามัคคี ให้สังคมเกิดสันติสุขและคำนึงถึงเจตนารมณ์ ความต้องการของประชาชน เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของท้องถิ่นและระบบสาธารณสุขปโลก สาธารณูปการ รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานและการให้บริการสาธารณะต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้การบริหารจัดการใช้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี มีธรรมาภิบาล โดยมุ่งเน้นการบำบัดทุกข์บำรุงสุข และการมีส่วนร่วมของประชาชน ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ในฐานะหน่วยงานท้องถิ่น ที่มีภารกิจหน้าที่ให้บริการและดำเนินงาน ให้สามารถพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นได้เอง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน นำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และตอบสนองต่อความต้องการ เพื่อแก้ไขปัญหาของประชาชน ให้สามารถบรรลุภารกิจ และเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแนวทางที่กล่าวมา จึงได้มีการกำหนดนโยบายการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ไว้ดังต่อไปนี้

4.9.1 ด้านการพัฒนาคนและสังคม เน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนรวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน

4.9.2 ด้านการสาธารณสุข พัฒนางานสาธารณสุขให้มีคุณภาพ ส่งเสริมงานด้านสุขอนามัย ฝ้าระวัง ควบคุมโรคติดต่อต่างๆ ให้กับประชาชนทุกกลุ่ม/ทุกเพศ/ทุกช่วงวัย

4.9.3 ด้านการศึกษา การพัฒนาศูนย์เด็กเล็กที่ดี มีคุณภาพ การส่งเสริมด้านการศาสนาทุกศาสนาทั้งศาสนาพุทธ คริสต์ และศาสนาอื่นๆ ส่งเสริมงานด้านเด็ก เยาวชน การจัดหาทุนการศึกษา สนับสนุนการศึกษาของประชาชนทุกกลุ่ม การส่งเสริมงานด้านคุณธรรม จริยธรรม สืบสานประเพณีวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชน รวมทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.9.4 การส่งเสริมงานด้านความเข้มแข็งของชุมชน ด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน การส่งเสริมการจัดเวทีประชาคม การจัดประชุมสัมมนาเพื่อระดมความเห็น การส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับคณะกรรมการหมู่บ้าน

- การส่งเสริมการกีฬา และการนันทนาการในชุมชน มุ่งให้ประชาชนมีสุขภาพกายใจดี

- การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย รวมทั้งการให้ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทุกกลุ่มทั้ง เด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ

- การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด โดยให้ความรู้ ความเข้าใจ ถึงภัยของยาเสพติดการสร้างรื้อชุมชน รื้อโรงเรียน รื้อครอบครัว

- การสนับสนุนการจัดสวัสดิการสังคม สภาพองค์กรชุมชน การสงเคราะห์ผู้ด้อยโอกาส ผู้ยากไร้ คนพิการ เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ

4.9.5 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ มุ่งเน้นให้ประชาชน น้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้ในการประกอบอาชีพ ส่งเสริมอาชีพทั้งทางด้านการเกษตร หัตถกรรม การอุตสาหกรรม การพาณิชย์ การบริการด้านการท่องเที่ยว สถานที่พักผ่อนหย่อนใจกับประชาชน

- ส่งเสริมให้ประชาชนน้อมนำหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการประกอบอาชีพ เพื่อยกระดับรายได้ ลดค่าใช้จ่าย

- การส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการตลาดให้กับกลุ่มอาชีพในชุมชน การสนับสนุนร้านค้าชุมชน กองทุนต่างๆ ในชุมชน

- การแก้ไขปัญหาการว่างงานในชุมชน เช่น ประชาสัมพันธ์ข่าวสารด้านแรงงาน

- การส่งเสริมสนับสนุน ปรับปรุงสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน

4.9.6 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อพัฒนา ด้านสาธารณูปโภค สาธารณูปการ เพื่อยกระดับความเป็นอยู่และอำนวยความสะดวกแก่ชุมชน โดยมีกิจกรรมและ โครงการด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

- ด้านการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ต่างๆ ในตำบลหนองขาม ทั้งด้านการ ก่อสร้าง การปรับปรุงซ่อมแซม ถนน หนทางในตำบล เช่น ก่อสร้างถนนลาดยาง คอนกรีต ลงหิน คลุก

- การพัฒนา ปรับปรุง ก่อสร้าง ซ่อมแซม ไฟฟ้าสาธารณะ ทั้งไฟฟ้าแสงสว่าง ไฟฟ้าเพื่อที่อยู่อาศัยและไฟฟ้าเพื่อการเกษตรให้เพียงพอกับความต้องการของประชาชน

- การพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการบริโภค อุปโภค น้ำเพื่อการเกษตร อย่างทั่วถึง เพียงพอทั้งการเจาะบ่อบาดาล ขุดลอกเหมืองคูคลอง เพื่อกักเก็บน้ำใช้ในการเกษตร

- การจัดการด้านการผังเมือง ให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง

4.9.7 ด้านการพัฒนาการเมืองและการบริหาร โดยการพัฒนาความรู้ ความเข้าใจ ของประชาชน ในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมือง ตามระบอบประชาธิปไตย อันมี พระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งปรับปรุงประสิทธิภาพการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วน ตำบล เพื่อให้บริการแก่ประชาชนอย่างรวดเร็ว ถูกต้อง ถูกใจ และใช้หลักการบริหารกิจการ บ้านเมืองที่ดีหรือหลักธรรมาภิบาล

- การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี หรือ หลักธรรมาภิบาล ในการบริหาร ราชการโดยใช้หลักดังนี้ หลักนิติธรรม หลักคุณธรรม หลักความโปร่งใส หลักการมีส่วนร่วม หลัก ความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า

- ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับ กิจกรรม ขององค์การบริหารส่วน ตำบลและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย สู่ ประชาชน ทุกระดับ ทุกกลุ่มอายุ

- การพัฒนาบุคลากร ทั้งพนักงานส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหาร ส่วนตำบล ผู้บริหารให้มีความรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม ในการปฏิบัติงาน

- การพัฒนาด้านการจัดการคลัง พัฒนาการให้บริการด้านการบริการการ จัดเก็บภาษี การจัดเก็บรายได้ให้ถูกต้อง รวดเร็ว เป็นธรรม รวมถึงการให้บริการทั้งในและนอก สำนักงาน รวมทั้งอำนวยความสะดวกแก่ผู้มาติดต่องานต่างๆ อีกทั้งเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ข่าวสาร ต่างๆ ให้ประชาชนทราบ

4.9.8 ด้านการพัฒนาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินงาน
ในด้านพัฒนาอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ให้ชุมชนมีความน่าอยู่มีความยั่งยืน

- การสร้างจิตสำนึกและตระหนักในคุณค่าของการรักษา อนุรักษ์ ฟื้นฟู
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ป้องกัน ฝ้าระวัง การทำลายทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยให้
ความรู้ความเข้าใจ และสร้างเครือข่ายในชุมชนให้เห็นความสำคัญและห่วงแหน

- สร้างเครือข่ายในการร่วมอนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อม ทั้งแหล่งน้ำ ป่าชุมชน การเพิ่มพื้นที่สีเขียวในชุมชนการส่งเสริมโครงการธนาคารต้นไม้

- การจัดการปัญหามลภาวะในชุมชน การบริหารการจักการขยะในชุมชน
อย่างเป็นระบบการรณรงค์การนำสิ่งของเหลือใช้มาทำให้เกิดประโยชน์ การรณรงค์แก้ไขปัญหา
โลกร้อน ในชุมชน

5. ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บรรเจิด สอพิมาย (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
พัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา การ
วิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น 2)
เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศ
อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่ศึกษา คือ ผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งอายุตั้งแต่ 18 ปี
ขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมาจำนวนทั้งหมด
10,704 คน แต่เลือกใช้กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเพียง จำนวน 392 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ
แบบสอบถาม ทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.98 ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ในเขตองค์การบริหาร
ส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา ระดับการมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.98$)

2. เปรียบเทียบความคิดเห็น เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนา
ท้องถิ่น พบว่า ความคิดเห็นของประชาชน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย
จังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ 0.05 การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาการมีส่วนร่วมในการ
วางแผนดำเนินการ ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น
จำแนกตามเพศ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ จากผลการศึกษา พบว่า ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลในเมือง ควรส่งเสริม สนับสนุน เสริมสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนทั้งด้านพัฒนาคุณภาพ ให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่น ประชาชนสามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืนและต้องมีทิศทางที่ดีขึ้น อย่างจริงจังต่อไป

นางวชิรารวรรณ นิลเกตุ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์การปกครองท้องถิ่น จัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งตัวแทนแต่ละหมู่บ้าน เข้าไปเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารงานของตำบล โดยมีความมุ่งหมายสำคัญ เพื่อสะท้อนการกระจายอำนาจการปกครองสู่ท้องถิ่น และเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อ อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 373 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบชั้นและการสุ่มแบบระบบ และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ Independent, t-test และ f-test (One – way ANOVA) ผลการศึกษาปรากฏดังนี้

1. ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อ โดยรวมและด้านการดำเนินการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการวางแผนและตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับน้อย 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการประเมินผล

2. ประชาชนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อ โดยรวมและทุกด้านไม่ต่างกัน ($p > 0.05$) แต่ประชาชนที่มีอายุต่างกันเห็นว่าการมีส่วนร่วมด้านการวางแผนและตัดสินใจมากกว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันได้มีส่วนร่วมน้อย และอีก 2 ด้านคือด้านการรับผลประโยชน์และด้านการประเมินผลต่างกัน และประชาชนที่มีอาชีพต่างกันเห็นว่าได้มีส่วนร่วมโดยรวมและเห็นว่ามากกว่า 3 ด้าน คือ ด้านการวางแผนและตัดสินใจ ด้านการดำเนินงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

โดยสรุป ประชาชนโดยรวมและจำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพ เห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อ โดยรวมและรายด้านมากถึงระดับน้อย โดยประชาชนที่มีเพศต่างกัน เห็นว่าได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหาร

ส่วนตำบลบ้านเคื่อ โดยรวมและทุกด้าน ไม่แตกต่าง ($p > 0.05$) แต่ประชาชนที่มีอายุระดับการศึกษา และอาชีพต่างกัน เห็นว่าได้มีส่วนร่วมโดยรวมและรายด้านแตกต่างกัน ซึ่งโอกาสนี้สามารถใช้เป็นประโยชน์ และหาแนวทางทำให้ประชาชนสามารถเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านเคื่อมากยิ่งขึ้นไป

นางสาววรินทร์ มาลัย (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย การศึกษาเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย และเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีภูมิหลังต่างกัน กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย กลุ่มตัวอย่าง เป็นประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงราย จำนวน 354 คน และใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูปมีสถิติที่เกี่ยวข้องคือ ความถี่ ค่าร้อยละ ใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการหาค่า t-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการศึกษาพบว่า

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสุด อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ในการพัฒนาท้องถิ่น โดยภาพรวมมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับจากการมีส่วนร่วมมากไปหาน้อย คือ ด้านการร่วมดำเนินงาน ด้านการร่วมคิด ด้านการร่วมวางแผน ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการร่วมรับผลประโยชน์ ในการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างข้อมูลส่วนบุคคลทางด้านการศึกษา ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่การเป็นสมาชิกกลุ่มของประชาชน กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า ความแตกต่างระหว่างระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่และการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มของประชาชนไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

นายสิทธิม รักพงษ์ (2553: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนตำบลคอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย การศึกษาอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการศึกษการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนตำบลคอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 396 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์หาค่าสถิติในอัตราร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) สำหรับค่าแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติ t-test และ ANOVA

ผลการศึกษาพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน ตำบลคอยลาน อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับจากการมีส่วนร่วมมากไปหาน้อย ได้แก่ มีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ รองลงมามีส่วนร่วมด้านการตัดสินใจ มีส่วนร่วมด้านการปฏิบัติ และการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ และเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมจำแนกตามตัวแปร ด้านเพศ อายุ และถิ่นกำเนิด พบว่า

1. เพศต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยเพศชายมีส่วนร่วมด้านตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติ การประเมินผลมากกว่าเพศหญิงแต่เพศหญิงมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์มากกว่าเพศชาย

2. อายุต่างกัน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยอายุ 40 – 49 ปี มีส่วนร่วมในด้านการตัดสินใจ ด้านปฏิบัติ ด้านประเมินผลมากกว่าช่วงอายุอื่นๆ แต่อายุ 50 ปีขึ้นไป มีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์มากกว่าช่วงอายุอื่นๆ

3. ถิ่นกำเนิดต่างกัน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกด้านไม่แตกต่างกัน โดยประชาชนที่เกิดในหมู่บ้าน จะมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุกด้านอยู่ในระดับมากกว่าประชาชนที่ย้ายมาจากหมู่บ้านอื่น

ปัญหาหรือสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในการพัฒนา คือ ไม่มีโอกาส ไม่มีเวลา และไม่ทราบข้อมูลข่าวสาร ส่วนสิ่งที่เป็นสิ่งจูงใจให้เข้ามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น เพราะต้องการแสดงออกถึงความเป็นคนมีน้ำใจ มีความสามัคคี มีความรักผูกพันกับหมู่บ้านมานาน และเข้าร่วมเพราะเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนร่วม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี มีวิธีการศึกษาดังนี้

1. รูปแบบการศึกษา
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการศึกษา

รูปแบบการศึกษานี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองขาม จำนวน 8,904 คน 11 หมู่บ้าน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ ประชาชน จำนวนทั้งหมด 383 คน ได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร คำนวณหาโดยสูตรการคำนวณของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ตามสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากรที่ศึกษา

e = ค่าความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษานี้มีประชากร (N) ซึ่งได้แก่ ประชาชน จำนวน 8,904 คน ผู้ศึกษา กำหนดค่าความคลาดเคลื่อนของการเลือกตัวอย่าง หรือค่าความคลาดเคลื่อนของการประมาณค่าไว้ 0.05 เมื่อแทนค่าในสูตรข้างต้นจะได้คำนวณตัวอย่าง ดังนี้

$$N = 8,904 \text{ ประชาชน}$$

$$E = 0.05$$

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น} \quad n &= \frac{8,904}{1+8,904*(0.05)^2} \\ &= 383 \end{aligned}$$

3. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เป็นแบบสอบถาม ใช้ประชาชนที่ศึกษา ตอบคำถามที่ตั้งขึ้น ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ส่วน มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ อาชีพ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการอาศัยอยู่ในตำบลหนองขาม จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน การพัฒนาท้องถิ่นลักษณะคำถามแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม ลักษณะคำถามปลายปิด

ผู้ศึกษาได้เลือกสร้างแบบสอบถาม แบบมาตราประเมินค่า (Rating Scale) กำหนด 5 ระดับ ตามแบบดังนี้

มากที่สุด	5	คะแนน
มาก	4	คะแนน
ปานกลาง	3	คะแนน
น้อย	2	คะแนน
น้อยที่สุด	1	คะแนน

เกณฑ์ในการกำหนดค่าความสำคัญของแบบสอบถาม มาจากการแปรผลข้อมูล จากค่าเฉลี่ยของระดับความคิดเห็น โดยใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับมาก

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับน้อยที่สุด

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจกจ่าย และแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัยให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการกรอกข้อมูลแล้ว เพื่อทำการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้อนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้คือ ทดสอบค่า (t-test) สำหรับตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม และทดสอบ (f-test) สำหรับตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป การวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ เป็นแนวทางในการสนับสนุนและเพิ่มบทบาท ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตารางข้อมูล และความเรียงใต้ตาราง ซึ่งจะเสนอตามลำดับดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และแปลผลตามเกณฑ์ที่กำหนด
3. วิเคราะห์การเปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น: กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาชีพ สถานภาพ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประกอบไปด้วยเพศ อายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน อาชีพ สถานภาพ ปรากฏผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 2-7

ตารางที่ 2 จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	178	46.5
หญิง	208	53.5
รวม	383	100

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงคิดเป็นร้อยละ 53.5 และเป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 46.5

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
18-25	41	10.7
26-33	81	21.1
34-41	113	29.5
42-49	93	24.3
50 ปีขึ้นไป	55	14.4
รวม	383	100

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 34 -41 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.5 รองลงมาอายุระหว่าง 42-49 คิดเป็นร้อยละ 24.3 จำนวนที่น้อยที่สุดในช่วงอายุ 18-25 คิดเป็นร้อยละ 10.7

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ได้รับการศึกษา	20	5.2
ประถมศึกษา	109	28.5
มัธยมศึกษาตอนต้น	68	17.8
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช	83	21.7
อนุปริญญา/ปวส	57	14.9
ปริญญาตรี	46	12
รวม	383	100

จากตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาคือ ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.5 รองลงมามัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช คิดเป็นร้อยละ 21.7 และระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุดไม่ได้รับการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 5.2

ตารางที่ 5 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่ถึง 1 ปี	9	2.3
1 ปี ไม่เกิน 2 ปี	16	4.2
2 ปี ไม่เกิน 3 ปี	57	14.9
3 ปี ขึ้นไป	301	78.6
รวม	383	100

จากตารางที่ 5 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชนมากกว่า 3 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 78.6 รองลงมาอาศัยอยู่ในชุมชน 2 ปีไม่เกิน 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมา 1 ปีไม่เกิน 2 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.2 และระยะเวลาไม่ถึง 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.3

ตารางที่ 6 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ร้อยละ
เกษตรกรกรรม	136	35.5
รับราชการ	38	9.9
รับจ้างทั่วไป	80	20.9
อื่นๆ	129	33.7
รวม	383	100

จากตารางที่ 6 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 35.5 รองลงมาอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 20.9 รองลงมาอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 33.7 และอาชีพรับราชการคิดเป็นร้อยละ 9.9

ตารางที่ 7 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพ	จำนวน	ร้อยละ
โสด	76	19.8
สมรส	253	66.1
หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่	54	14.1
รวม	383	100

จากตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีสถานภาพสมรส คิดเป็นร้อยละ 66.1 รองลงมาสถานภาพโสดคิดเป็นร้อยละ 19.8 และน้อยที่สุดสถานภาพ หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่ คิดเป็นร้อยละ 14.1

ตอนที่ 2 วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ปรากฏตารางผลการวิเคราะห์ตามตารางที่ 8-18

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1.การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	16.10	4	มากที่สุด
2.การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	15.15	4.32	มากที่สุด
3.การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน	14.96	4.27	มากที่สุด
4.การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	14.51	4.10	มากที่สุด
รวม	15.18	4.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยภาพรวมมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด (\bar{X} =15.18) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด สำหรับด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา (\bar{X} =16.10) รองลงมาได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน (\bar{X} =15.15) รองลงมาได้แก่ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน (\bar{X} =14.96) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล (\bar{X} =14.51)

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยและเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา

ด้านการตัดสินใจและกำหนดทางการแก้ไขปัญหา	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ท่านได้เสนอความคิดเพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาในหมู่บ้านของท่าน	3.27	0.947	ปานกลาง
2. ท่านเคยได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนโครงการต่างๆ	3.26	0.921	ปานกลาง
3. ท่านเคยสังเกตว่าในหมู่บ้านมีสิ่งใดควรต้องปรับปรุง	3.28	1.021	ปานกลาง
4. ท่านเคยเสนอความคิดเห็นและร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน ประชุมวางแผนเพื่อเสนอต่อ อบต.	3.03	1.053	ปานกลาง
5. ท่านเคยชี้แนะแนวทางวิธีการแก้ไขปัญหาของหมู่บ้าน	3.26	1.13	ปานกลาง
รวม	3.22	1.01	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหายู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าทุกข้อมีส่วนร่วมในระดับปานกลางสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ข้อ 3 ท่านเคยสังเกตว่าในหมู่บ้านมีสิ่งใดควรต้องปรับปรุง ($\bar{X} = 3.28$) รองลงมาข้อ 1 ท่านได้เสนอความคิดเห็นเพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาในหมู่บ้านของท่าน ($\bar{X} = 3.27$) รองลงมา ข้อ 2 ท่านเคยได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนโครงการต่างๆ ข้อ 5 ท่านเคยชี้แนะแนวทางวิธีการแก้ไขปัญหาบ้านของหมู่บ้าน มีค่า x เท่ากัน ($\bar{X} = 3.26$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อ 4 ท่านเคยเสนอความคิดเห็นและร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน ประชุมวางแผนเพื่อเสนอต่อ อบต. ($\bar{X} = 3.03$)

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน

ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
6.ท่านได้รับการเข้าร่วมปฏิบัติงานและโครงการที่ อบต. จัดทำอย่างสม่ำเสมอ	3.26	1.09	ปานกลาง
7.ทุกครั้งที่มีโครงการพัฒนาท้องถิ่นท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติแต่ละครั้งอย่างสม่ำเสมอ	3.31	0.987	ปานกลาง
8.ท่านร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคี	3.03	1.03	ปานกลาง
9.ท่านเคยถูกเลือกให้เป็นกรรมการดำเนินงานต่างๆที่มีขึ้นในหมู่บ้าน	2.78	1.12	ปานกลาง
10.ท่านเคยอาสาเข้ารับผิดชอบการทำงานที่มีขึ้น	2.76	1.09	ปานกลาง
รวม	3.02	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนโดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.02$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 6 ท่านได้รับการเข้าร่วมปฏิบัติงานและโครงการที่ อบต.จัดทำอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.31$) รองลงมา ข้อ 7 ทุกครั้งที่มีโครงการพัฒนาท้องถิ่น ท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติแต่ละครั้งอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{X} = 3.26$) รองลงมา ข้อ 8 ท่านร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือกีฬา เพื่อส่งเสริมความสามัคคี ($\bar{X} = 3.03$) รองลงมา ข้อ 9 ท่านเคยถูกเลือกให้เป็นกรรมการดำเนินงานต่างๆ ที่มีขึ้นในหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.78$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อ 10 ท่านเคยอาสาเข้ารับผิดชอบการทำงานที่มีขึ้น ($\bar{X} = 2.76$)

ตารางที่ 11 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน

ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
11. ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แรงงานในการพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่นตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ	3.01	1.13	ปานกลาง
12. ท่านได้มีส่วนร่วมทำงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่น	2.89	1.01	ปานกลาง
13. ท่านทราบจำนวนเงินงบประมาณที่จะมาพัฒนาหมู่บ้านในแต่ละปี	2.90	1.13	ปานกลาง
14. ท่านเคยเข้าร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยแรงกายตนเอง	3.08	1.01	ปานกลาง
15. ท่านมีความรู้สึกภูมิใจกับโครงการต่างๆที่ทำให้ชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น	3.09	1.04	ปานกลาง
รวม	2.99	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชน ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 15 ท่านมีความรู้สึกภูมิใจกับโครงการต่างๆ ที่ทำให้ชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 3.09$) รองลงมา ข้อ 14 ท่านเคยเข้าร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยแรงกายตนเอง ($\bar{X} = 3.08$) รองลงมา ข้อ 11 ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แรงงานในการพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่นตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ($\bar{X} = 3.01$) รองลงมา ข้อ 13 ท่านทราบจำนวนเงินงบประมาณ ที่จะมาพัฒนาหมู่บ้านในแต่ละปี ($\bar{X} = 2.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 12 ท่านได้มีส่วนร่วมทำงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.89$)

ตารางที่ 12 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการติดตามและประเมินผล

ด้านการติดตามและประเมินผล	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
16.ท่านเคยร่วมพูดคุยปรึกษากันในชุมชนเพื่อทบทวนผลการดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่น	3.01	0.980	ปานกลาง
17.ท่านได้นำปัญหา อุปสรรค และการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงานมารายงานเจ้าหน้าที่โครงการ	2.88	1.00	ปานกลาง
18.ท่านได้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือโครงการต่างๆที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านหรือท้องถิ่นของท่าน	2.91	0.987	ปานกลาง
19.ท่านเคยตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิก อบต. ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น	2.86	1.04	ปานกลาง
20.ท่านเคยทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องของการทำงานที่ไม่ถูกต้อง	2.85	1.10	ปานกลาง
รวม	2.90	1.02	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 16 ท่านเคยร่วมพูดคุยปรึกษากันในชุมชน เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.01$) รองลงมา ข้อ 18 ท่านได้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านหรือในท้องถิ่นของท่าน ($\bar{X} = 2.91$) รองลงมา ข้อ 17 ท่านได้นำอุปสรรคและการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริต ในการดำเนินงานมารายงานเจ้าหน้าที่โครงการ ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมา ข้อ 19 ท่านเคยตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิก อบต. ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น ($\bar{X} = 2.86$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 20 ท่านเคยทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องของการทำงานที่ไม่ถูกต้อง ($\bar{X} = 2.85$)

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวม

การพัฒนาท้องถิ่น	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. โครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	8.89	2.44	มากที่สุด
2. เศรษฐกิจและการคลัง	8.45	2.81	มากที่สุด
3. สังคมและการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	9.55	2.90	มากที่สุด
4. การเมืองและการบริหาร	8.85	2.93	มากที่สุด
5. สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์	9.15	2.95	มากที่สุด
รวม	8.97	2.80	มากที่สุด

จากตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 8.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกด้าน มีส่วนร่วมในระดับมากที่สุดสำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 3 สังคมและการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ($\bar{X} = 9.55$) รองลงมา ข้อ 5 สาธารณสุข สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์ ($\bar{X} = 9.15$) รองลงมา ข้อ 1 โครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง ($\bar{X} = 8.89$) รองลงมา ข้อ 4 ($\bar{X} = 8.85$) และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ข้อ 2 เศรษฐกิจและการคลัง ($\bar{X} = 8.45$)

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐาน และผังเมือง

ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
1. ประชาชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม	3.11	1.01	ปานกลาง
2. ท่านได้เคยเสนอความคิดเห็นในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	2.82	0.970	ปานกลาง
3. ท่านมีความพึงพอใจในระบบการจัดการประปา ไฟฟ้า	2.97	0.948	ปานกลาง
รวม	2.96	0.97	ปานกลาง

จากตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมืองโดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.96$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าทุกข้อมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง สำหรับข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 1 ประชาชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม ($\bar{X} = 3.11$) รองลงมา ข้อ 3 ท่านมีความพึงพอใจในระบบการจัดการประปา ไฟฟ้า ($\bar{X} = 2.97$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อ 2 ท่านเคยได้เสนอความคิดเห็นในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง ($\bar{X} = 2.82$)

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการคลัง

ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
4.ท่านสามารถเข้ารับทราบเสถียรภาพทางการเงินของ อบต.	2.70	1.09	ปานกลาง
5.มีการอบรมวิชาชีพต่างๆ ในชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	2.88	1.04	ปานกลาง
6. อบต. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น	2.87	1.04	ปานกลาง
รวม	2.81	1.05	ปานกลาง

จากตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นด้านเศรษฐกิจและการคลัง โดยภาพรวมมีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.81$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 5 มีการอบรมวิชาชีพต่างๆ ในชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน ($\bar{X} = 2.88$) รองลงมาข้อ 6 อบต.ส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้ชาวบ้าน มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ($\bar{X} = 2.87$) และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ข้อ 4 ท่านสามารถเข้ารับทราบเสถียรภาพทางการเงินของ อบต. ($\bar{X} = 2.70$)

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่นด้านสังคม และการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม

ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
7. อบต. สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนในเขตรับผิดชอบ	3.25	1.04	ปานกลาง
8.อบต. ส่งเสริมและให้โอกาสการกีฬาทุกระดับ	3.19	1.02	ปานกลาง
9.อบต. มีนโยบายในการรณรงค์ด้านภัยยาเสพติดให้หมดไปในเขตพื้นที่	3.12	1.08	ปานกลาง
รวม	3.18	1.04	ปานกลาง

จากตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนาท้องถิ่นด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 7 อบต.สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนในเขตรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.25$) รองลงมา ข้อ 8 อบต.ส่งเสริมและให้โอกาสการกีฬาทุกระดับ

($\bar{X} = 3.19$) และส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อ 9 อบต.มีนโยบายในการรณรงค์ ด้านภัยยาเสพติดให้หมดไปในเขตพื้นที่ ($\bar{X} = 3.12$)

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการเมืองการบริหาร

ด้านการเมืองการบริหาร	\bar{X}	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
10.ท่านสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ	3.01	1.04	ปานกลาง
11.ท่านมีความพึงพอใจในการบริหารงานของ อบต.	2.94	1.06	ปานกลาง
12.ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง	2.91	1.19	ปานกลาง
รวม	2.95	1.09	ปานกลาง

จากตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ด้านการเมืองการบริหาร โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.95$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 10 ท่านสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.01$) รองลงมา ข้อ 11 ท่านมีความพึงพอใจในการบริหารงาน อบต. ($\bar{X} = 2.94$) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ข้อ 12 ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง ($\bar{X} = 2.91$)

ตารางที่ 18 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของการพัฒนาท้องถิ่น ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์

ด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์	\bar{X}	S.D	ระดับการมีส่วนร่วม
13.ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย	3.22	1.04	ปานกลาง
14.อบต.มีการบำบัดและจัดการมลพิษต่างๆ อาทิขยะมูลฝอย ฝุ่นละออง เป็นต้น	2.94	1.08	ปานกลาง
15. อบต.มีนโยบายให้ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า	2.99	1.08	ปานกลาง
รวม	3.05	1.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า การพัฒนาท้องถิ่น ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ โดยภาพรวม มีส่วนร่วมในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ข้อ 13 ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย ($\bar{X} = 3.22$) รองลงมา ข้อ 15 อบต.มีนโยบายให้ประชาชนตระหนักใน

การใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ($\bar{X} = 2.99$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ข้อ 14 อนาคตมีการบำบัดและจัดการมลพิษต่างๆ อาทิ ขยะมูลฝอย ฝุ่นละออง ($\bar{X} = 2.94$)

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามเพศ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น	ชาย		หญิง		t	Sig.
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	16.58	3.98	15.69	3.97	2.185	.029
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	15.86	4.31	14.53	4.24	3.030	.003
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	15.34	4.54	14.63	4.01	1.620	.106
4.ด้านการติดตามและประเมินผล	14.91	4.37	14.17	3.83	1.761	.079
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	8.85	2.49	8.93	2.39	-.311	.756
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	8.40	2.86	8.49	2.78	-.305	.761
7.ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	9.33	2.88	9.75	2.91	-1.428	.154
8.ด้านการเมืองการบริหาร	8.76	2.80	8.93	3.05	-.554	.580
9.ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์	9.04	2.93	9.24	2.97	-.673	.501

จากตารางที่ 19 พบว่า ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 20 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอายุ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	Between Groups	83.147	5	16.629	1.039	.394
	Within Groups	6035.464	377	16.009		
	Total	6118.611	382			
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	Between Groups	175.662	5	35.132	1.900	.094
	Within Groups	6972.250	377	18.494		
	Total	7147.911	382			
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	Between Groups	148.742	5	29.748	1.639	.149
	Within Groups	6844.746	377	18.154		
	Total	6993.488	382			
4.ด้านการติดตามและประเมินผล	Between Groups	64.826	5	12.965	.766	.575
	Within Groups	6382.845	377	16.931		
	Total	6447.671	382			
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	Between Groups	26.659	5	5.332	.893	.486
	Within Groups	2251.164	377	5.971		
	Total	2277.822	382			
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	Between Groups	46.875	5	9.375	1.182	.317
	Within Groups	2989.982	377	7.931		
	Total	3036.856	382			
7.ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	Between Groups	89.216	5	17.843	2.143	.060
	Within Groups	3139.213	377	8.327		
	Total	3228.428	382			
8.ด้านการเมืองการบริหาร	Between Groups	86.132	5	17.226	2.023	.075
	Within Groups	3210.255	377	8.515		
	Total	3296.386	382			
9.ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์	Between Groups	116.849	5	23.370	2.740	.019
	Within Groups	3215.062	377	8.528		
	Total	3331.911	382			

จากตารางที่ 20 พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือ ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 21 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	Between Groups	768.395	5	153.679	10.8	.000
	Within Groups	5350.216	377	14.192	29	
	Total	6118.611	382			
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	Between Groups	749.933	5	149.987	8.83	.000
	Within Groups	6397.978	377	16.971	8	
	Total	7147.911	382			
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	Between Groups	144.688	5	28.938	1.59	.161
	Within Groups	6848.801	377	18.167	3	
	Total	6993.488	382			
4.ด้านการติดตามและประเมินผล	Between Groups	185.757	5	37.151	2.23	.050
	Within Groups	6261.914	377	16.610	7	
	Total	6447.671	382			
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	Between Groups	51.220	5	10.244	1.73	.126
	Within Groups	2226.602	377	5.906	4	
	Total	2277.822	382			
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	Between Groups	85.149	5	17.030	2.17	.056
	Within Groups	2951.707	377	7.829	5	
	Total	3036.856	382			
7.ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	Between Groups	159.523	5	31.905	3.91	.002
	Within Groups	3068.906	377	8.140	9	
	Total	3228.428	382			
8.ด้านการเมืองการบริหาร	Between Groups	222.641	5	44.528	5.46	.000
	Within Groups	3073.745	377	8.153	1	
	Total	3296.386	382			
9.ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์	Between Groups	191.698	5	38.340	4.60	.000
	Within Groups	3140.213	377	8.329	3	
	Total	3331.911	382			

จากตารางที่ 21 พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไข,ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน,ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนา

และวัฒนธรรม,ด้านการเมืองการบริหารและด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 22 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	Between Groups	76.351	3	25.450	1.596	.190
	Within Groups	6042.260	379	15.943		
	Total	6118.611	382			
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	Between Groups	139.880	3	46.627	2.522	.058
	Within Groups	7008.031	379	18.491		
	Total	7147.911	382			
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	Between Groups	57.577	3	19.192	1.049	.371
	Within Groups	6935.912	379	18.301		
	Total	6993.488	382			
4.ด้านการติดตามและประเมินผล	Between Groups	88.247	3	29.416	1.753	.156
	Within Groups	6359.424	379	16.779		
	Total	6447.671	382			
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	Between Groups	18.052	3	6.017	1.009	.389
	Within Groups	2259.770	379	5.962		
	Total	2277.822	382			
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	Between Groups	78.708	3	26.236	3.361	.019
	Within Groups	2958.148	379	7.805		
	Total	3036.856	382			
7.ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	Between Groups	47.874	3	15.958	1.902	.129
	Within Groups	3180.554	379	8.392		
	Total	3228.428	382			
8.ด้านการเมืองการบริหาร	Between Groups	42.197	3	14.066	1.638	.180
	Within Groups	3254.189	379	8.586		
	Total	3296.386	382			
9.ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์	Between Groups	50.395	3	16.798	1.940	.123
	Within Groups	3281.516	379	8.658		
	Total	3331.911	382			

จากตารางที่ 22 พบว่า ประชาชนที่ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจและการคลัง ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 23 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามอาชีพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	Between Groups	832.788	3	277.596	19.904	.000
	Within Groups	5285.823	379	13.947		
	Total	6118.611	382			
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	Between Groups	756.047	3	252.016	14.943	.000
	Within Groups	6391.864	379	16.865		
	Total	7147.911	382			
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	Between Groups	251.981	3	83.994	4.722	.003
	Within Groups	6741.507	379	17.788		
	Total	6993.488	382			
4.ด้านการติดตามและประเมินผล	Between Groups	288.768	3	96.256	5.923	.001
	Within Groups	6158.903	379	16.250		
	Total	6447.671	382			
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	Between Groups	35.635	3	11.878	2.008	.112
	Within Groups	2242.188	379	5.916		
	Total	2277.822	382			
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	Between Groups	25.052	3	8.351	1.051	.370
	Within Groups	3011.804	379	7.947		
	Total	3036.856	382			
7.ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	Between Groups	74.578	3	24.859	2.987	.031
	Within Groups	3153.850	379	8.322		
	Total	3228.428	382			
8.ด้านการเมืองการบริหาร	Between Groups	78.236	3	26.079	3.071	.028
	Within Groups	3218.151	379	8.491		
	Total	3296.386	382			
9.ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์	Between Groups	85.810	3	28.603	3.340	.019
	Within Groups	3246.101	379	8.565		
	Total	3331.911	382			

จากตารางที่ 23 พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหารและด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ตารางที่ 24 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี จำแนกตามสถานภาพ

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1.ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา	Between Groups	5.666	2	2.833	.176	.839
	Within Groups	6112.945	380	16.087		
	Total	6118.611	382			
2.ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน	Between Groups	9.815	2	4.908	.261	.770
	Within Groups	7138.096	380	18.784		
	Total	7147.911	382			
3.ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน	Between Groups	61.702	2	30.851	1.691	.186
	Within Groups	6931.786	380	18.242		
	Total	6993.488	382			
4. ด้านการติดตามและประเมินผล	Between Groups	97.841	2	48.920	2.928	.055
	Within Groups	6349.830	380	16.710		
	Total	6447.671	382			
5.ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	Between Groups	4.874	2	2.437	.407	.666
	Within Groups	2272.948	380	5.981		
	Total	2277.822	382			
6.ด้านเศรษฐกิจและการคลัง	Between Groups	26.282	2	13.141	1.659	.192
	Within Groups	3010.574	380	7.923		
	Total	3036.856	382			
7.ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม	Between Groups	28.133	2	14.066	1.670	.190
	Within Groups	3200.295	380	8.422		
	Total	3228.428	382			

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
8.ด้านการเมืองการบริหาร	Between Groups	42.603	2	21.301	2.488	.084
	Within Groups	3253.784	380	8.563		
	Total	3296.386	382			
9.ด้านการศึกษา สุขสิ่งแวดล้อม และทรัพยากรมนุษย์	Between Groups	46.567	2	23.284	2.693	.069
	Within Groups	3285.344	380	8.646		
	Total	3331.911	382			

จากตารางที่ 24 พบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยได้สรุปผลการศึกษา แบ่งออกเป็น 5 หัวข้อ ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย

1.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.1.1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

1.1.2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

1.2 วิธีการดำเนินวิจัย

1.2.1 รูปแบบการศึกษา รูปแบบการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

1.2.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.2.2.1 ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในตำบลหนองขาม จำนวน 8,904 คน จำนวน 11 หมู่บ้าน

1.2.2.2 กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่ ประชาชน จำนวนทั้งหมด 383 คน ได้จากการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากร คำนวณหาโดยสูตรการคำนวณของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05%

1.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ผู้ศึกษาได้สร้างขึ้นจากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามให้ประชาชนที่ศึกษาตอบคำถามที่ตั้งขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ส่วน รายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนตำบลหนองขาม จำนวนสมาชิกที่อาศัยอยู่ในครัวเรือน การพัฒนาท้องถิ่นลักษณะคำถามแบบสอบถาม

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม ของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม

1.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถาม ไปแจกจ่าย และแจ้งวัตถุประสงค์ในการวิจัย ให้กับประชาชนทั่วไป เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย แล้วเก็บรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับการกรอกข้อมูลแล้ว เพื่อทำการประมวลผล และการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้

1.2.5.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล โดยทำการศึกษาโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.2.5.2 การวิเคราะห์เปรียบเทียบ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยใช้อนุมาน (Inferential Statistics) ในการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร สถิติที่ใช้คือ ทดสอบค่า (t-test) สำหรับตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่ม และทดสอบ (ONE WAY ANOVA) สำหรับตัวแปรอิสระที่มีการแบ่งกลุ่มเป็น 3 กลุ่มขึ้นไป การวิจัยครั้งนี้กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

1.3 ผลการศึกษา

1.3.1 ผลการศึกษาข้อมูลทั่วไป

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 53.5 ส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 34-41 คิดเป็นร้อยละ 29.5 ระดับการศึกษาส่วนใหญ่ประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 28.5

ส่วนใหญ่อาศัยอยู่ในชุมชน 3 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 78.6 ส่วนใหญ่มีอาชีพ เกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 35.5 สถานภาพของคนในชุมชนตำบลหนองขามส่วนใหญ่สมรสคิดเป็นร้อยละ 66.1

1.3.2 ผลการศึกษาตามวัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการศึกษา พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในตำบลหนองขาม ในภาพรวม โดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 15.18 ส่วนในรายด้านพบว่า ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา มีค่าเฉลี่ย 16.10 และด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชนมีค่าเฉลี่ย 15.15 และด้านการลงทุนและปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย 14.96 และด้านการติดตามผลและประเมินผลมีค่าเฉลี่ย 14.51 ตามลำดับเมื่อพิจารณาตามรายด้านผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ท่านเคยสังเกตว่าในหมู่บ้านมีสิ่งใดควรต้องปรับปรุง ค่าเฉลี่ย 3.28 รองลงมา ท่านได้เสนอความคิดเห็นเพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนาในหมู่บ้านของท่าน ค่าเฉลี่ย 3.27 รองลงมา ท่านเคยได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อวางแผนโครงการต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.26 รองลงมา ท่านเคยชี้แนะแนวทางวิธีการแก้ไขปัญหาบ้านของหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 3.26 ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ท่านเคยเสนอความคิดเห็นและร่วมกับประชาชนในหมู่บ้านประชุมวางแผนเพื่อเสนอต่ออบต.ค่าเฉลี่ย 3.03

2) ด้านดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของประชาชน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.02 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ท่านได้รับเข้าร่วมปฏิบัติงานและโครงการที่ อบต.จัดทำอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.31 รองลงมา ทุกครั้งที่มีการพัฒนาท้องถิ่นท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติแต่ละครั้งอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ย 3.26 รองลงมา ท่านร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคี มีค่าเฉลี่ย 3.03 รองลงมา ท่านเคยถูกเลือกให้เป็นกรรมการดำเนินงานต่างๆ ที่มีขึ้นในหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ย 2.78 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ท่านเคยอาสาเข้ารับผิดชอบการทำงานที่มีขึ้นมีค่าเฉลี่ย 2.76

3) ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.99 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ท่านมีความรู้สึกรักภูมิใจกับโครงการต่างๆที่ทำให้ชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 3.09 รองลงมา ท่านเคยเข้าร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยแรงกายตนเอง มีค่าเฉลี่ย 3.08 รองลงมา ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แรงงานในการพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่นตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ มีค่าเฉลี่ย 3.01 รองลงมา ท่านทราบจำนวนเงินงบประมาณที่จะมาพัฒนาหมู่บ้านในแต่ละปี มีค่าเฉลี่ย 2.90 และข้อ

ที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ท่าน ได้มีส่วนร่วมทำงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ย 2.89

4) ด้านการติดตามและการประเมินผล ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.90 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ท่านเคยร่วมพูดคุยปรึกษากันในชุมชนเพื่อทบทวน ผลการดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่นมี ค่าเฉลี่ย 3.01 รองลงมา ท่านได้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านหรือในท้องถิ่น ของท่าน มีค่าเฉลี่ย 2.91 รองลงมา ท่านได้นำอุปสรรค และการกระทำที่ต่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงานมารายงานเจ้าหน้าที่โครงการ มีค่าเฉลี่ย 2.88 รองลงมา ท่านเคยตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิก อบต. ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น มีค่าเฉลี่ย 2.86 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ท่านเคยทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องของการทำงานที่ไม่ถูกต้องมีค่าเฉลี่ย 2.85

ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าภาพรวมโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 8.97 ส่วนในรายด้านพบว่า ด้าน โครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง มีค่าเฉลี่ย 8.89 ด้านเศรษฐกิจและการคลัง มีค่าเฉลี่ย 8.45 ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีค่าเฉลี่ย 9.55 ด้านการเมืองการบริหาร มีค่าเฉลี่ย 8.85 ด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ มีค่าเฉลี่ย 9.15 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านผลการศึกษารูปได้ดังนี้

1) ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ประชาชนมีความพึงพอใจในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม มีค่าเฉลี่ย 3.11 รองลงมา ท่านมีความพึงพอใจในระบบการจัดการประปา ไฟฟ้า มีค่าเฉลี่ย 2.97 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ท่านเคยได้เสนอความคิดในเรื่องของโครงสร้างพื้นฐานและผังเมืองมีค่าเฉลี่ย 2.82

2) ด้านเศรษฐกิจและการคลัง ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 2.81 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ มีการอบรมวิชาชีพต่างๆ ในชุมชนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน มีค่าเฉลี่ย 2.88 รองลงมา อบต.ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีค่าเฉลี่ย 2.87 และค่าเฉลี่ยที่น้อยที่สุด ได้แก่ ท่านสามารถเข้ารับทราบเสถียรภาพทางการเงินของอบต.มีค่าเฉลี่ย 2.70

3) ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ อบต. สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับโรงเรียนในเขตรับผิดชอบ มีค่าเฉลี่ย 3.25 รองลงมา อบต.ส่งเสริม

และให้โอกาสการกีฬาทุกระดับ มีค่าเฉลี่ย 3.19 และส่วนที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ อบต.มีนโยบาย ในการรณรงค์ด้านภัยยาเสพติดให้หมดไปในเขตพื้นที่ที่มีค่าเฉลี่ย 3.12

4) ด้านการเมืองการบริหาร ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ย 2.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ท่านสามารถเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ย 3.01 รองลงมา ท่านมีความพึงพอใจในการบริหารงาน อบต. มีค่าเฉลี่ย 2.94 และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ ท่านได้รับข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง มีค่าเฉลี่ย 2.91

5) ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดได้แก่ ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลสุขภาพสภาพอนามัย มีค่าเฉลี่ย 3.22 รองลงมา อบต.มีนโยบายให้ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีค่าเฉลี่ย 2.99 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดได้แก่ อบต.มีการบำบัดและจัดการมลพิษต่างๆ อาทิขยะมูลฝอย ฝุ่นละออง มีค่าเฉลี่ย 2.9

วัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้านคือ ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไข ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม, ด้านการเมืองการบริหารและด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ประชาชนที่ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 1 ด้าน คือด้านเศรษฐกิจและการคลัง ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน ด้านการมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหารและด้านสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ ส่วนด้านอื่นๆ ไม่พบความแตกต่าง

ประชาชนที่มีสถานภาพต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี พบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งอาจเป็นเพราะชาวบ้านและหน่วยงานราชการมีความคิดเห็นไปในทิศทางเดียวกันมีความรู้สึกนึกคิดร่วมกัน ในกิจกรรมต่างๆ ที่ทำร่วมกันชาวบ้านเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนนโยบายต่างๆ ที่หน่วยงานราชการได้กำหนดไว้และมีความช่วยเหลือปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของการมีส่วนร่วม ได้แก่ ด้านการตัดสินใจและกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหา ด้านการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน ด้านการลงทุนและปฏิบัติงาน ด้านการติดตามผลและประเมินผล ซึ่งทั้งหมดนี้ผลการวิเคราะห์อยู่ในระดับปานกลาง ก็ยังถือว่าประชาชนมีความกระตือรือร้นในการที่จะสนใจและตั้งใจในการกระทำกิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ดร.ชวงส์ ฉายะบุตร (2539 : 28 - 30) เป็นแนวคิดการปกครองท้องถิ่นซึ่งยึดหลักการกระจายอำนาจการปกครองเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการประชาธิปไตยโดยประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ให้ประชาชนรู้สึกว่าคุณมีความเกี่ยวข้องกับส่วนได้ส่วนเสียในการปกครอง การบริหาร เกิดความรับผิดชอบและวางแผนต่อประโยชน์อันพึงมีต่อท้องถิ่นที่คนอาศัย

การพัฒนาท้องถิ่นผลการวิเคราะห์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการของประชาชนในชุมชนว่าต้องการให้ชุมชนตนเองมีการพัฒนามากยิ่งขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อสิ่งที่ดีขึ้นและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง ด้านเศรษฐกิจและการคลัง ด้านสังคมและการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการเมืองการบริหาร

ด้านการสาธารณสุขสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์ อยู่ในระดับปานกลาง เป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการพัฒนาของประชาชนที่มีต่อชุมชนของตนเองซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาท้องถิ่นของ (สัญญาวิวัฒน์ 2549 : 3) กล่าวว่าการพัฒนาจะก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นรวมถึงบุคคลที่ต้องมีการพัฒนาเพื่อที่แสดงให้เห็นว่าชุมชนของเราควรที่จะพัฒนาในด้านไหนบ้าง ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ทั้งหมดเป็นการเชื่อมโยงกันและสามารถบ่งชี้ได้ถึงความกินคืออยู่ดีของคนในชุมชน เมื่อชุมชนมีความร่วมมือมีส่วนร่วมกันย่อมเป็นการผนึกกำลังในการที่จะพัฒนาชุมชนให้ดียิ่งขึ้นเพื่อให้ลูกหลานในชุมชนมีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

3. ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี ในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมผู้วิจัยมีข้อเสนอในเรื่องของข้อมูลข่าวสารในการกระจายเสียงข่าวสารต่างๆ จากหน่วยงานต้องให้ครอบคลุมและทั่วถึงเพื่อเพิ่มความเข้าใจและลดการสื่อสารที่ผิดพลาดเพื่อความถูกต้องและแม่นยำในการทำกิจกรรมต่างๆ ในชุมชน และอีกด้านในเรื่องของผู้นำจากผลการวิเคราะห์ถือว่าอยู่ในระดับที่ดีประชาชนมีส่วนร่วมและมรการร่วมกันพัฒนาชุมชน โดยมีการช่วยเหลือกันหลายๆ ฝ่ายโดยเฉพาะผู้นำเป็นสำคัญ ผู้นำต้องแข็งแรง แกร่ง และเข้าถึงชาวบ้านจากที่ปัจจุบันคืออยู่แล้วต้องกระทำต่อเพื่อให้ชุมชนมีความเหนียวแน่นมากยิ่งขึ้นเพื่ออนาคตข้างหน้าต่อไป

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). **ธรรมาภิบาลท้องถิ่น : ว่าด้วยการมีส่วนร่วมและความโปร่งใส**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ: มิสเตอร์ก๊อปปี้.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2546). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิญญูชน. จิตจำนง กิติกิริติ. (2532). **การพัฒนาชุมชน : การมีส่วนร่วมของประชาชนในงานพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์พัฒนาหลักสูตร.
- เจมส์ แอล เครตัน. (2544). **คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจของชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 2. ขอนแก่น : โรงพิมพ์ศิริภักดิ์.
- ชวงส์ ฉายะบุตร. (2539). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : พิมพ์ศรีนทีตั้งเซ็นเตอร์.
- ธนสวรรค์ เจริญเมือง. (2551). **ทฤษฎีและแนวคิด การปกครองท้องถิ่นกับการบริหารจัดการท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ. โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- นกรินทร์ เมฆไตรรัตน์. (2547). **องค์กรความร่วมมือระหว่างองค์กรปกครองท้องถิ่น**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สถาบันพระปกเกล้า.
- บุญอริ ยิมะ. (2550). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปธาน สุวรรณมงคล. (2547). **การปกครองท้องถิ่นไทยในบริบทของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540**. พิมพ์ครั้งที่ 1. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์. (2545). **การปกครองท้องถิ่นกับการมีส่วนร่วมของประชาชน**. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : โครงการจัดพิมพ์คบไฟ.
- สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี. (2549). **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สนทยา พลศรี. (2545). **ทฤษฎีและหลักการพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. (2549). ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :

สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอนก เหล่าธรรมทัศน์. (2543). วิสัยทัศน์การปกครองท้องถิ่นและแผนการกระจายอำนาจ. พิมพ์ครั้งที่

ที่ 1. กรุงเทพฯ : มิติใหม่.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตำบลหนองขาม

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ	4. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน
ชาย	ไม่ถึง 1 ปี
หญิง	1 ปี ไม่เกิน 2 ปี
2. อายุ	2 ปี ไม่เกิน 3 ปี
18 – 25	3 ปีขึ้นไป
26 – 33	5. อาชีพ
34 – 41	เกษตรกรกรรม
42 – 49	รับราชการ
50 ปีขึ้นไป	รับจ้างทั่วไป
3. ระดับการศึกษา	อื่นๆ
ไม่ได้รับการศึกษา	6. สถานภาพ
ประถมศึกษา	โสด
มัธยมศึกษาตอนต้น	สมรส
มัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช.	หม้าย/หย่าร้าง/แยกกันอยู่
อนุปริญญา/ปวส.	
ปริญญาตรี	

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียง
เครื่องหมายเดียว โดยมีรายละเอียดดังนี้

- มากที่สุด 5 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับมากที่สุด
- มาก 4 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับมาก
- ปานกลาง 3 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับปานกลาง
- น้อย 2 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับน้อย
- น้อยที่สุด 1 เป็นการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นระดับน้อยที่สุด

การมีส่วนร่วมของประชาชน					
การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและกำหนด แนวทางการแก้ไขปัญหา	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ท่านได้เสนอความคิดเห็นเพื่อกำหนด ประเด็นการพัฒนาในหมู่บ้านของท่าน					
2. ท่านเคยได้เข้าร่วมในการประชุมเพื่อ วางแผน โครงการต่างๆ					
3. ท่านเคยสังเกตว่าในหมู่บ้านมีสิ่งใดควร ต้องปรับปรุง					
4. ท่านเคยเสนอความคิดเห็นและร่วมกับ ประชาชนในหมู่บ้าน ประชุมวางแผนเพื่อ เสนอต่อ อบต.					
5. ท่านเคยชี้แนะแนวทางวิธีการแก้ไข ปัญหาของหมู่บ้าน					

การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมต่างๆของประชาชน					
6. ท่านได้รับการเข้าร่วมปฏิบัติงานและโครงการที่ อบต.จัดทำอย่างสม่ำเสมอ					
7. ทุกครั้งที่มีโครงการพัฒนาท้องถิ่นท่านให้ความร่วมมือในการปฏิบัติแต่ละครั้งอย่างสม่ำเสมอ					
8. ท่านร่วมวางแผนในการจัดกิจกรรมหรือกีฬาเพื่อส่งเสริมความสามัคคี					
9. ท่านเคยถูกเลือกให้เป็น กรรมการดำเนินงานต่างๆ ที่มีขึ้นในหมู่บ้าน					
10. ท่านเคยอาสาเข้ารับผิดชอบการทำงานที่มีขึ้น					
การมีส่วนร่วมในการลงทุนและปฏิบัติงาน					
11. ท่านให้การสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์แรงงาน ในการพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่นตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ					
12. ท่านได้มีส่วนร่วมทำงานตามโครงการหรือกิจกรรมต่างๆที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้านหรือท้องถิ่น					
13.ท่านทราบจำนวนเงินงบประมาณที่จะมาพัฒนาหมู่บ้านในแต่ละปี					
14. ท่านเคยเข้าร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านด้วยแรงกายตนเอง					
15. ท่านมีความรู้สึกภูมิใจ กับ โครงการต่างๆ ที่ทำให้ชุมชนมีความเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น					

การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล					
16. ท่านเคยร่วมพูดคุยปรึกษากันในชุมชน เพื่อทบทวนผลการดำเนินงานในการพัฒนาท้องถิ่น					
17. ท่านได้นำปัญหา อุปสรรค และการกระทำที่ส่งต่อไปในทางทุจริตในการดำเนินงาน ฆารายงานเจ้าหน้าที่โครงการ					
18. ท่านได้ทราบถึงความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในหมู่บ้านหรือท้องถิ่นของท่าน					
19. ท่านเคยตรวจสอบพฤติกรรมของผู้บริหารและสมาชิก อบต. ในการดำเนินงานตามแผนพัฒนาท้องถิ่น					
20. ท่านเคยทักท้วงในสิ่งที่ไม่ถูกต้องของการทำงานที่ไม่ถูกต้อง					

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด เพียง
เครื่องหมายเดียว

การพัฒนาท้องถิ่น					
ด้านโครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ประชาชนมีความพึงพอใจในการพัฒนา เส้นทางคมนาคม					
2. ท่านได้เคยเสนอความคิดในเรื่องของ โครงสร้างพื้นฐานและผังเมือง					
3. ท่านมีความพึงพอใจในระบบการจัดการ ประปา ไฟฟ้า					
ด้านเศรษฐกิจและการคลัง					
4. ท่านสามารถเข้ารับทราบเสถียรภาพ ทางการเงินของ อบต.					
5. มีการอบรมวิชาชีพต่างๆ ในชุมชนเพื่อ เพิ่มศักยภาพในการทำงาน					
6. อบต. ส่งเสริมอาชีพเพื่อเพิ่มพูนรายได้ ให้ชาวบ้านมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น					
ด้านสังคมและการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม					
7. อบต. สนับสนุนด้านการศึกษาให้กับ โรงเรียนในเขตรับผิดชอบ					
8. อบต. ส่งเสริมและให้โอกาสการกีฬาทุก ระดับ					

9. อบต. มีนโยบายในการรณรงค์ด้านภัยยาเสพติดให้หมดไปในเขตพื้นที่					
ด้านการเมืองการบริหาร					
10. ท่านสามารถร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมตัดสินใจ					
11. ท่านมีความพึงพอใจในการบริหารงานของ อบต.					
12. ท่านได้รับ ข้อมูลข่าวสารได้อย่างทั่วถึง					
ด้านการสาธารณสุข สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรมนุษย์					
13. ประชาชนมีความพึงพอใจที่ได้รับการดูแลรักษาสุขภาพอนามัย					
14. อบต. มีการบำบัดและจัดการมลพิษต่างๆ อาทิ ขยะมูลฝอย ฟันละออง เป็นต้น					
15. อบต. มีนโยบายให้ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า					

ภาคผนวก ข

บันทึกข้อความ ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร. 0-32594-031

ที่ /2557

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน รองศาสตราจารย์ประสพชัย พสุนนท์

ด้วยนางสาวสุนิสา ฮวบกอง รหัสประจำตัว 55603319 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษารายดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสพชัย พสุนนท์ หอมสุต)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร. 0-32594-031

ที่ /2557

วันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขออนุญาตผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน อาจารย์ ดร.เกริกฤทธิ์ อัมพะวัต

ด้วยนางสาวสุนิสา ฮวบกอง รหัสประจำตัว 55603319 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขออนุญาตเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษารายดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณนัท หอมสุด)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยศิลปากร โทร. 0-32594-031

ที่ /2557

วันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2557

เรื่อง ขอเชิญผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือวิจัย

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เฉลิมชัย กิตติศักดิ์นาวิน

ด้วยนางสาวสุนิสา ฮวบกอง รหัสประจำตัว 55603319 นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา คณะวิทยาการจัดการ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต กำลังดำเนินการทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลหนองขาม อำเภอหนองหญ้าไซ จังหวัดสุพรรณบุรี” มีความประสงค์จะขอเรียนเชิญท่านในฐานะผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ประกอบการทำวิทยานิพนธ์ ในกรณีนี้ จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดเป็นผู้ตรวจเครื่องมือวิจัย ให้กับนักศึกษารายดังกล่าวด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณพนธ์ หอมสุด)
รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษาและวิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นางสาวสุนิสา ฮวบกอง
ที่อยู่	18/1 ม.11 ต.หนองขาม อ.หนองหญ้าไซ จ.สุพรรณบุรี 72180
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2549	สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนบริหารแจ่มใสวิทยา 3
พ.ศ.2554	สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาคอมพิวเตอร์ธุรกิจ คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
ประวัติการทำงาน	
พ.ศ.2554-2555	บริษัทไครโอวิวา (ประเทศไทย) จำกัด
พ.ศ.2556-ปัจจุบัน	ประกอบธุรกิจส่วนตัว